AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 41-mas | Telefonas Dial 5-1094 | WORCESTER, MASS., 10-tą SPALIO (OCT.) 1936 M. | Kaina 5 Centai | VOL. XIX

IŠ VISUR

Rašo **Jonas Valaitis,**
Liet. Radio WMBQ Vedėjas,
Brooklyn, N. Y.

Ispanijoj šiandien didžiausias pavojus, tai jau Madridui maisto gauti. Sukilėliai apstoję Madridą iš visų pusių ir užėmę tarpukalniais pereinamąsias vietas ir kelius, gali badu privesti Madridą pasiduoti. Madridas paskelbė paskutinę mobilizaciją ir paėmė visus vyrus karui.

Britų laivu iš Lietuvos grįžo Norwood, Mass. lietuvis Žilaitis, per pusę metų svečiavęsis ir gyvenęs Mariampolėj, Lietuvoj. Ponas Žilaitis atostogose ir savo dukterį su sunum Lietuvoj turėjo, kurie irgi grįžo.

Amerikoj sensacija! Toks didelis demokratas kaip Alfred Smith viešai Carnegie salėje New Yorke pasakė kalbą už Landoną, pažadėdamas jį remt.

Vydamiesi pasaulio progresą, šiauliai nutarė savo telefono vielas, vietoj stulpų, slėpti po žeme.

Šiaulių visuomenei prie Pagėlayos ežero įrengtas vasarnamis, kitą vasarvietę ruošia Bubiuose.

Sukilėliai vis artėja Madrido Ispanijoj. Bet sukilėlių 600 tvirtovėj de Quinto kairieji apsupo ir atkirto nuo fronto.

New Orleans didelę sensaciją ligoninėj padarė vienas vaikas, atsiųstas pagelbėti ausiai trukšmą nuraminti. Pasirodo, ausyje įsirengęs svirplys, kurio kitaip negalėjo išprašyti, kaip eteriu užmarinę.

Madride apšaudytas Italijos konsulatas, bet nesužeistas. Tuo tarpu Urugvajaus Vice-konsulo tris seseris Madridieviai sušaudė. Del to tarp Urugvajaus ir Ispanijos nutraukti visi diplomatiniai ryšiai.

Lietuvos specialistas agronomas Br. Laukšas apsigyveno Brazilijoj.

Ugniakalnis Asama, antras didžiausias Japonijoj, išsiveržęs 100 mylių plote, apipylė apylinkę degančia lava. Daug nukentėjusių. Šis ugniakalnis nebuvo išsiveržęs nuo 18 šimtmečio.

Sukilėliai jau tik 22 mylios nuo Madrido Ispanijoj. Ir nuolat artėja. Bet nuo Toledo miesto sukilėlius valdžios kariuomenė atstumia.

Su slapta misija į New Yorką atvyksta Popiežiaus sekretorius Kardinolas Pacelli.

Ispanijos sukilėliai paėmę Toledo ir sugriautą Alcazaro pylį ir išgelbėję apsuptuosius gyvus sukilėlius ir jų šeimas, dabar jau rimtai apsupa Madridą iš visų pusių. Bet kariuomenė sako ginsianti Madridą iki paskutinio, tačiau atrodo, kad sukilėliai žymiai pastiprėjo.

Na, Japonai belįsdami giliau į Kiniją, pasiųlė Kiniją "globoti". Kokią globą siulo? Žinoma — nori ją valdyti.

Ossining, New York kalėjime uždrausti naudoti kalendoriai su biznio skelbimais ar paveikslais. Sako, tas kalinius labai nervuoja.

Vokietija sako, kad ji kitais metais paštą į Ameriką atveš per 48 valandas.

Prancuzų linija įveda nuo dabar su Klaipėda susisiekimą laivais.

Nežiurint kaip sumažėjo Amerikos milijonierių skaičius, jų dar turime 16,217.

Kom. Žilevičius praneša, kad lietuviškai operetai Maluninkas ir Kaminkretys, sukako jau 35 m. kai ją pirmą kartą suvaidinta Petrapily, 1903 m. dalyvaujant Kiprui Petrauskui.

New Yorke jau turime naują Lietuvos konsulą, Budrys iš Karaliaučiaus.

Pittsburgho Universiteto Tautinių Kambarių įrengimo vedėja Mrs. Mitchell vyksta į Lietuvą skaityti paskaitų apie Universiteto apimtas tautas.

Balsavimams artėjant, apskaičiuota, kad Prezidento rinkimuose balsuos šiemet apie 40 mil. žmonių.

Bostone mirė buvęs pasaulinio karo Amerikos Karo laivyno vadas admirolas Sims.

Vienoj Toledo pily, Ispanijoj, nenorėdami sukilėliams pasiduoti, 40 anarchistų užsidegė namus ir susidegino.

Tarp kitų suimtųjų Rusijoj trockistų, suimtas ir "Izvestijos" redaktorius Radek. Kaip ir kiti, ir jis buvo žydų tautybės. Pasirodo, Sovietai yra antisemitai.

Charbine, Mandžurijoj lietuviai laukia iš Lietuvos nusiunčiant lietuvių kalbos mokytojo, kuriuo rupinasi Draugija Užsienio Lietuviams Remti.

SOVIETAI PERSERGSTI EUROPOS VALSTYBES

Londonas, sp. 8. — Sovietų Rusija perspėja Europos valstybes, ypatingai Vokietiją, Italiją ir Portugaliją už jų kišimąsi į vidujinius Ispanijos reikalus. Mat, Vokietija su Italija remia sukilimą Ispanijoje prieš žmonių išrinktą valdžią; siunčia amuniciją Portugalijon, o pastaroji parduoda Ispanijos sukilėliams. Tačiau nuo pat praėjusios civilio karo Ispanijoj, per Prancuziją buvo pakviestos didesnės Europos valstybės del bendro pasitarimo, kad nedaryt intervencijos ir neduot jokios karinės pagelbos nė vienai iš Ispanijoje kariaujančių grupių. Pasitarimas įvyko Londone ir buvo 27 valstybių (apart Portugalijos), sutikta veikt bendrai, kad išlaikyt neutralitetą, reiškia, nesikišti į ispanų naminio karo reikalus. Bet paskutiniai pateikti daviniai, rodo, kad tas tų 27 valstybių pasitarimo pažadas yra laužomas kai kurių iš didžiųjų Europos valstybių.

Ispanijos vyriausybės užsienių pareigas einąs ministeris Del Vayo Tautų Lygos Seime neseniai apskundė Vokiečius su Italais ir Portugalais už jų kišimąsi į Ispanijos vidaus reikalus ir už teikimą militariškos pagelbos del sukilėlių. Dabar Sovietų delegatas M. Kagan, įteikė anglų užrubežiniui ofisui, Londone, du ultimatumu, kuriuose reikalauja tuojau sustabdyt pagelbą del sukilėlų, kitaip, sovietai žada į 24 valandų laiką pakeist savo nusistatymą ir ateit Madrido valdžiai į pagelbą. Ultimatumuose nurodoma, kad 7 rugsėjo, 23 vežimai dėžių su dalimis del 14 orlaivių buvo pasiųsta sukilėliams iš Hamburgo į Seville per Portugaliją. 20 rugsėjo 12 didelių vokiečių orlaivių atskrido į Tetuan, Ispanijos Moroką, kuriuose buvo perkeliami maurai iš Morocko į Seville per Gibraltar sąsmaugą. 29-tą rugsėjo susekta, kad sprogstančios dujos ir amunicija (italų išdirbystės) buvo pasiųsta iš Lisbono į Ispanijos parubežį del sukilėlių, ir daug kitų neginčinamų dokumentų buvo pateikta tuose ultimatumuose. Taigi, dabar išnaujo kai kurios valstybės susirupino tais ir kitais didesniųjų valstybių netiktiškumais už nepildymą savo žodžio. Jei sovietai ištikrųjų taip pasielgtų, kaip jie kalba ir juos pasektų Prancuzija su Anglija, tai Ispanija susilauktų intervencijos iš bile kurios didesniųjų valstybių pusės, kuris įvykis galėtų daug blėdies pasauliui atnešti.

Paryžiaus ir Londono Gyventojai Kyla Prieš Fašizmą

Paryžius. — Čia pereitą sekmadienį buvo surengta gausi bendro fronto demonstracija iš 200,000 dalyvių. Demonstrantai reikalavo iš Blumo valdžios, kad ji nuimtų blokadą nuo Ispanijos rubežiaus ir teiktų skubią pagelbą lojalistams, kurie veda žutbutiną karą su savo šalies pardavikais — sukilėliais. Tą galingą demonstraciją bandė sustabdyt iš 20,000 organizuotų fašistų, vadovaujamų kap. De La Rocques. Susirėmimuose buvo paleista darban kumščiai, plytos, pagaliai. 1,500 areštuota ir apie 300 sužeista.

Londone taipgi tuo tikslu buvo sušaukta darbininkų demonstracija kaip ir Paryžiuje. Demonstrantai susirėmė su Sir Oswaldo organizuotomis fašistų pajėgomis. Demonstrantai šaukė: "užmušt Mosley, užmušt fašistų vadą!" Netrukus įvyko demonstrantų su fašistai susirėmimas, susirėmime buvo keletas sužeista ir keletas areštuota. Demonstrantai pakrikdė Oswaldo grupę.

© NEWS-WEEK

PRIEŠINASI JAPONIJOS ĮĖJIMUI Į VAKARINĘ KINIJĄ

Karininkų grupė, generolo Šang Čeno žymios 32-tros divizijos, atstovaujanti Kinijos armijos jėgą šiaurėje. Jie atmetė sumanytą autonomišką Hopei-Čahar politišką tarybą, įsteigtą per Japonijos įtaką.

Karl Radek Areštuotas Sovietų Rusijoje

Maskva, sp. 7. — Karl Radek buvo žymus valstybinio organo Izvestijos peržvalgininkas ir žurnalistas, bet paskutinėmis dienomis liko apkaltintas už dalyvavimą trockininkų suokalbyje Stalino nužudyme ir už tai buvo areštuotas ir netrukus bus teisiamas.

Jau 16 panašių Radekui suokalbininkų buvo nuteisti sušaudymui ir bausmė buvo įvykdyta. Bet kas keisčiausia, kad tie visi 16 prisipažino kaltais ir dar pareiškė, kad ta jiems paskirta bausmė yra dar per maža, kad palyginti ją su jų prasikaltimu, prasižengimu prieš proletarijato valstybę.

Dabar liekasi laukt, ką Karlas Radekas pasakys. O jei ir jis prisipažins prie kaltės panašiu tonu kaip ir pirmieji prasikaltėliai, tai reiktų pasakyt, kad bolševikai turi kokį nors naują išradymą, kad prasižengeliams nereikia nė torturos, bet šiaip sau liuosa valia priima jiems skirtą bausmę ir dar didžiuojasi, kad "per mažai gauna".

UŽ MILIJONUS DOLERIŲ PERKA 50 KARO ORLAIVIŲ

Vašingtonas, sp. 7. — Paaiškėja, kad Sovietų Rusija su H. Fokkerium turi padarius sutartį del 50 karo orlaivių už keletą milijono dolerių; sutartis buvo padaryta vasari 28, 1934 metais tarpininkaujant Prez. Ruzvelto sunui Elliotui.

Dabar kaip kuri anglų spauda įtaria prezidento Ruzvelto sunų sebravime su Svietų Rusija.

Kinija Rodo Savo Kariškus Pasirengimus

Nanking, Kinijoje, sp. 6. — Japonija del keletos žuvusių piliečių Kinijoje, bandė Kiniją išgązdint savo intervencija, pasiųsdama kariškas pajėgas į svarbiausius Kinijos miestų centrus. Kinija už tokį Japonijos elgesį užprotestavo. Dabar eina derybos tarpe Japonijos ir Kinijos. Japonijos atstovams vadovauja Shigeru Kawagoe, ambasadorius. Kinijai — gen. Kai Šekas.

Japonija, kad nubaust Kiniją už vykstantį "terorizmą" prieš jos piliečius Kinijoje, nori atskirt 5 Kinijos provincijas ir jas padaryt nepriklausomomis šone Mandžurijos, kad tokiu budu užstačius barjierą, kuris daug kuo pasitarnautų Japonijai skaldyme Kinijos. Tačiau kaž-kaip Kinija pradeda jau nebebijot Japonijos, ir vieton išpildyt jos nuolankumo reikalavimus, ji surengė Nankingo priemiesty karišką parodą, kur dalyvavo 30,000 pėstininkų, artilerija, aviacijos dalys, tankos ir t.t

Kinijos strategikai mano, kad Japonija pakol kas nėra ganėtinai prisirengus, kad pradėt karą su Kinija, o antra, ji prisibijo Sovietų Rusijos, nes mano, kad tos dvi šalis yra padariusios bendrą apsigynim sutartį. Vienas Hankow laikraštis išleido manifestą, kuriame pažymi, kad kinai yra pasiryžę pirmiau kraują praliet negu priimt per japonus padiktuotą pažeminančia juos sutartį.

Vėliausios Žinios

Paryžius. — Prancuzijos vyriausybės įsakymu buvo padaryta kratos 37-se fašistų centro vietose.

Maskva. — Sovietai reikalauja ir Paryžiaus ir Londono, kad bendrai veiktų prieš Ispanijos neutraliteto laužytojus. Tačiau Sovietai žada neatsižvelgt nė į francuzus nė į anglus, jei pastarieji ir nesutiktų Maskvos reikalavimo išpildyt, jie vieni išeis ir rems lojalistus.

Danzig (Laisvas miestas). — Naciai pradėjo pult Dancigo mieste socialistus ir socialdemokratus, jų buvainės ardomos ir partijos skyriai uždaromi, o nariai grudomi kalėjiman.

Hindenburgas Aplankė Worcestery

Spalio 9tą d. kaip 11:35 Hindenburgas atskrido iš Lakehurst, N. J. ir skrido skersai Worcesterio miestą pro Amerikos Lietuvio įstaigą. Dirižablis Hindenburgas vežėsi su savim 73 pasažierius ir 50 įgulos patarnautojų. Dirižablis atrodė milžiniško dydžio ir palengva beslinkdamas oru prapuolė iš žmonių akių. Sakoma, kad virš 20 milijonų Suv. Valstijų gyventojų šį nepaprastą paukštį tėmijo.

SUV. VALSTIJOS SUSITARĖ SU MEKSIKA

Mexico, D. F. — Suv. Valstijų ambasadorius Josephus Daniels ir General Eduardo, Meksikos užrubežių ministeris pasirašė po sutarčia, kuri galioja pavogtus automobilius iš vienos valstybės grąžint kitai iš kurios buvo pavogti, ir per rubežių pergabenti.

ANGLIJA IR PRANCUZIJA TURI DIDESNES SKOLAS NEGU SUV. VALSTIJOS

Suv. Valstijų valstybės skola išpuola po $266 del kiekvieno gyventojo su $6.45 nuošimčių, kuriai, kad palyginti, Anglijos skolą, yra $761, su $22.83 nuošimčiais, Prancuzijos — $517 su $16.31 nuošimčiu, sulig A. M. Lamport & Co. pateikto apskaitliavimo.

Sulig to apskaitliavimo Suv. Vals. skola siekia $34,000,000,000, už kurią reikia mokėt $825,000,000 metinių nuošimčių. Anglijos skola (išskiriant Suv. Valstijų karo paskolą) yra $35,000,000,000 ir Prancuzijos $21,700,000,000 su $1,050,000,000 nuošimčių pirmosios ir $685,000,000 nuošimčių pastarosios (Prancuzijos). Kas parodo, kad Anglija, kurios gyventojų skaitlius yra tik vienas trečdalis, kad palyginti juos su Suv. Valstijų gyventojais, tačiau jos skola truputį praneša Suv. Valstijų skolą.

Kad palyginti tautines įplaukas su skola, tai pamatysime, jog musų šalies skola lyginasi 57 nuošimčiams tautinių įplaukų, kuros susidaro iš $59,800,000,000. O tuo pačiu laiku Anglijos skolos lyginasi 178 nuošimčiams tautinių įplaukų, kurios siekia iki $19,700,000,000, ir Prancuzijos 185 nuošimčiams visų $11,700,000 tautinių įplaukų. Suv. Valstijų Tautinės įplaukos skaitosi 72 sykius didesnės negu palukanos ant valstybės skolos, kad tai palyginti — Anglijos bus 19 sykių ir Prancuzijos 17 sykių.

Suv. Valstijų valdžia surenka $5,666,000,000 taksomis, po $44,27 nuo žmogaus, arba apie 9.5 nuošimčių visų tautinių gyventojo įplaukų iš $467, ir yra lygios 6.9 sykiams metinėms palukanoms del šalies skolos. Kad palyginti tai su Anglijos taksų įplaukomis bus $3,802,000,000 lygiai $82.65 del žmogaus, arba 19.3 nuošimčių del žmogaus įplaukų iš $428 ir 3.6 sykius del valdiškų metinių įplaukų. Prancuzijos del žmogaus taksos yra $63.5, arba 22.7 nuošimčiai del žmogaus nuo jo $280 įplaukų, valdžios taksos yra $2,667,000,000, lyginasi su 3.9 sykiais metinių įeigų įkainavimu.

PASKIRTA KOMISIJA LIETUVOS VOKIETIJOS PREKYBOS REIKALAMS DERINTI

Lietuvos-Vokietijos prekybos sutartyje yra numatyta, kad abiejų kraštų tarpusavius prekybos reikalus derins tam tikra mišri komisija, kurios narius paskirs abiejų kraštų vyriausybės. Vokietijos vyriausybė tokią komisiją jau yra seniau paskyrusi. Šiomis dienomis komisiją paskyrė ir Lietuvos vyriausybė. Komisijos pirmininku paskirtas užsienių reikalų ministerijos ekonominio departamento direktorius J. Norkaitis ir nariais — Lietuvos pasiuntinybės Berlyne komercinis patarėjas St. Kuzminskas, prekybos departamento direktorius A. Danta ir veterinarijos departamento direktorius St. Jankauskas. Be to, į komisiją vieną atstovą paskirs dar ir Lietuvos bankas.

LIETUVOJE PRADĖJO VEIKTI DAR VIENA AUKŠTOJI MOKYKLA

Rugsėjo 19 d. Kauno priemiestyje Vilijampolėje buvo iškilmingai atidaryta naujoji aukštoji mokslo įstaiga — veterinarijos akademija. Į atidarymo iškilmes atsilankė vyriausybės nariai, aukštųjų mokslo įstaigų rektoriai, profesoriai, visų veterinarijos įstaigų vadovai, veterinarijos gydytojai ir kiti svečiai.

Atidarymo iškilmės pradėtos Tautos himnu. Įžanginę kalbą pasakė žemės ukio ministeris St. Putvinskis, kuris pabrėžė naujosios aukštosios mokyklos reikšmę Lietuvos ukio gyvenime ir švietimo istorijoje, nurodė veterinarijos akademijos paskirtį ir valstybės bei visuomenės jai teikiamas viltis. Šiąja ministerio kalba veterinarijos akademija ir buvo atidaryta.

Veterinarijos akademijos tarybos pirmininkas vet. gyd. St. Jankauskas nušvietė šios akademijos steigimo įstoriją. Pirmiausia, jis pažymėjo, kad aukštoji veterinarijos mokykla Lietuvoje steigiama jau ne pirmą kartą. Pirmoji veterinarijos akademija buvo įsteigta 1775 metais Horodnice, netoli Gardino, tai yra anksčiau ,negu buvo įsteigtos tos rušies mokyklos Rusijoj ar Lenkijoje. Šioji veterinarijos akademija buvo išaugusi į didelę mokslo įstaigą, kurios didumą vaizduoja ir tas faktas, kad karalius Stanislovas Augustas, norėdamas ją pagrindiniai apžiurėti, turėjo sugaišti net tris dienas. Vėliau ši akademija buvo perkelta į Petrapilį. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, 1922 m. prie Vytauto Didžiojo universiteto buvo įsteigtas veterinarijos skyrius, kuris del įvairių priežasčių po šešerių metų turėjo užsidaryti. Vis dėl to per savo gyvavimo šešerius metus jis suspėjo paruošti 15 naujų veterinarijos gydytojų.

Dabar atgaivinamoji veterinarijos akademija kuriama naujais pagrindais. Lietuvai, kaip žemės ukio kraštui, kur gyvulininkystė sudaro tautos ukio pagrindą ir teikia labai didelių vilčių ateičiai, be abejo, yra labai svarbu turėti tinkamai sutvarkytą veterinarinę pagelbą. Ligi šiol visa tai buvo neįvykdoma, nes Lietuvoje labai truksta veterinarijos gydytojų.

Taupumo sumetimais veterinarijos akademijai bus pavesta atlikti ir tą darbą, kurį ligi šiol atlikdavo veterinarijos — bakteriologijos institutas. Prie akademijos bus gyvulių klinikos, kurios aptarnaus Kauną ir plačiąsias jo apylinkes. Tačiau esant svarbiam reikalui, į šias klinikas galės buti atgabenami sergantieji gyvuliai ir iš tolimesnių Lietuvos vietų. Taip pat veterinarijos akademijoje galės atnaujinti ir savo žinias pagilinti jau seniau baigusieji mokslus veterinarijos gydytojai. Jiems čia bus ruošiami tobulinimosi kursai, o praktikos darbus jie galės atlikti akademijos klinikose. Prie akademijos bus suorganizuota didelė biblioteka, kurioje bus svarbesnieji veterinarijos mokslo veikalai.

Šiems mokslo metams į veterinarijos akademiją yra priimti 25 studentai. Akademiją, jos atidarymo proga, sveikino Vytauto Didžiojo universiteto rektorius prof. M. Roemeris, žemės ukio akademijos rektorius prof. V. Vilkaitis, Kauno miesto burmistras Ant. Merkys, konservatorijos direktorius prof. J. Gruodis. Respublikos pedagoginio instituto direktorius dr. V. Soblys, aukštųjų kuno kulturos kursų direktorius V. Augustauskas, gen. J. Bulota, veterinarijos gydytojų sąjungos pirm. dr. K. Kanauka ir "Maisto" akc. b-vės pirmininkas agr. J. Tallat-Kelpša. Naujoje veterinarijos akademijoje mokslas jau prasidėjo.

LIETUVIAI AMERIKOJ

VILNIAUS PAVERGIMO SUKAKTIES MINĖJIMAS PER RADIO

Boston, Mass. spalių 4 d. S. Minkaus radio valandos programa buvo skirta Vilniaus pavergimo 16 metų sukakties paminėjimui. Onos Malinauskaitės iš Cambridge, Mass. orkestras sugrojo keletą lietuviškos muzikos numerių, Franklin Vyrų Choras po vadovyste Adolfo Krušo iš Montello pagiedojo Tautos Himną ir keletą dainelių. Taippat dainavo solo Zosė Vaitkiutė iš Montello. Specialiai pakviestas Vilniui Vaduoti Sąjungos delegatas, p. Vincas Uždavinys pasakė šią kalbą:

"Gerbiamieji Radio Klausytojai: Šiandien Bostono lietuviai mini Vilniaus pagrobimo sukaktį, mini spalių 9 dienos smurtą, kuris įvykdytas prieš 16 metų musų visų senoje tėvynėje — Lietuvoje. Jau 16 metų, kaip trečdalis Lietuvos teritorijos ir visas milijonas lietuvių tautos žmonių velka sunkų vergijos jungą. Niekas kitas, kaip Amerikos lietuviai, negali taip gerai suprasti, kas yra vergija, kas yra nelaisvė. Amerika — laisvės šalis. Čia niekas nieko nevaržo, čia valia daryti viską, kas tik neišeina iš žmoniškumo ir padorumo ribų. Todėl Amerikos lietuviai, kaip ir kiti šios šalies piliečiai, gerai suprasdami, ką reiškia tikroji laisvė, turi labai gerai atjausti ir esančius brolius vilniečius sunkioje nelaisvėje. — Ir aš norėčiau pasakyti, kad Amerikos lietuviai tikrai pavergtuosius atjaučia, tačiau atjautimo maža. Vilniečiai laukia daugiau negu užuojautos, vilniečiai laukia paramos, vilniečiai tiki Amerikos lietuvių parama. Visi gerai žinome, kaip buvo pasirašyta Suvalkuose sutartis, visi dar gerai atmename, kaip vyko Didysis karas ir kaip to karo griuvėsiuose kėlėsi iš numirusių Lietuva. Visi, ar bent daugumas, atmename, kaip vyko tos didžiosios Nepriklausomybės kovos, kaip ėjo karan paprasti lietuviai kaimiečiai, visų ilgai niekinti, žmonėmis nebelaikomi, mužikais ir chamais vadinami, kaip jie ėjo savanorių biurosna ėjo menkai apsirengę, prastai ginkluoti, suklumpėmis ir vyžomis, surudijusiais rusų pamestais šautuvais, ėjo ir žudami gynė Lietuvos laisvę, atmename kaip lenkai, sakydamiesi esa musų broliai, musų geradariai, pasirašė Suvalkų sutartį, — po poros dienų ją klastingai sulaužė ir pagrobė musų Vilnių... Jei musų savanoriai butų tikėjęsi tokios klastos, tokios neteisybės, tai tikrai nebutų įsileidę priešų savo sostinėn. Kalnai butų griuvę stiprių krutinių, kalnais gyvųjų pasirįžimo butų užtvėrė kelią priešams į Lietuvą... Visą tai mes gerai atmename. Nebereikalinga čia kartoti ir priminti. Plačiau kalbėsiu šiandien apie tai salėse, svetainėse, kur prašysiu visus mielai atsilankyti. Čia tik tiek, turėdamas keletą minučių laiko, noriu pareikšti: Nors jau 16 metų praslinko nuo Vilniaus pagrobimo, nors jau 16 metų neteisybės skriauda neatitaisyta, 16 m. teriojamas Vilniaus kraštas, griaunama ten lietuvių kultura, naikinama lietuvybė, žudomi ir kalėjimuosna sodinami lietuviai veikėjai ir net paprasčiausi kaimiečiai, nors lenkai varo smarkią akciją prieš visa, kas lietuviška, stengiasi visiems įkalbėti, kad Vilnius lenkų miestas, — tačiau ligi šiol, per 16 metų, nei vienas lietuvis nuo Vilniaus neatsisakė, niekas pasaulyje nepripažino tarp Lietuvos ir Lenkijos sienos, ten yra tik demarkacijos arba administracijos linija, laikina siena. Per 16 metų neturėjom ir neturime jokių santykių su lenkais, per visą tą laiką neatėjo nei vienas traukinys iš Lenkijos į Lietuvą ir atgal, neatvežtas nei vienas laiškas, laiškai į Vilnių dažnai eina per Ameriką, nei vienas lietuvis Vilniaus-Seinų krašte nesutiko su tuo, kad jau tas kraštas amžinai bus lenkų nes ir niekad jis nebus. Lietuviai kovojo ir kovos tol, kol laimės Vilniaus ir visas kraštas bus gražintas, kol Suvalkų sutartis bus atitaisyta". **Klausytojas**

Naugatuck, Union City, Conn.

BERNAIČIAI MUZIKANTAI

Linden Parke, Union City, Conn, įvyko lietuvių piknikas, rugsėjo 20-tą dieną. Šv. Juozapo parapijos, Waterbury, Conn., švilpukų Benas, vadovaujant J. W. Stokes, ėmė dalyvumą programoje. Benas susidėjo iš apie 100 bernaičių uniformose. Apie trečią valanndą po-pietų pasigirdo muzika ir tuojaus atmaršavo bernaičiai, kurie padarė labai puikų įspudį. Kartu atmaršavo, Silvestras Stokes, Dariaus ir Girėno postai ir kitų vyrų ir moterų draugijų. Suėjus visam paradui į parką, įvyko prakalbos. Neteko sužinot kalbėtojų pavardes. Pikniko dalyvių paveikslai buvo nutraukti. Po to buvo šokiai grajinant dviem orkestram. Visi linksminosi iki vėlyvos nakties.

Teko sužinoti, kad lieka nemažai pelno nuo šio parengimo. Vaikučiai bus lavinami dar daugiau. Bus suorganizuotas benas iš vyresnių bernaičių. Garbė Waterburio lietuviams, kad leidžia savo vaikučius į lietuviškus parengimus. Reiškia, pas juos plaka lietuviškas kraujas ir ištautėjimo pavojus negręsia. Garbė J. W. Stokes, kurs dirba lietuvių tautos labui. Visuomenė tokius darbus visuomet rėmė ir rems.

JUDOMI PAVEIKSLAI

Spalių 4-tą dieną, Linden Parko svetainėje, Union City, Conn., buvo rodomi judomieji spalvuoti paveikslai iš Lietuvos. Žymus filmininkas, Juozas Januškevičius, ką tik sugryžęs iš Lietuvos rodė labai puikius paveikslus, kuriuos žmonės nenustoja gyrę. Daug žiurėtojų apsiverkė pamatę savo mylimą kraštą kur užaugo. Patartina visiem lietuviam pamatyt šiuos paveikslus ir bu'inai atsivestt savo vaikučius.

PARENGIMAS ŠEŠTADIENIO VAKARE

Šv. Jurgio draugija rengia kortomis lošimo vakarėlį, šeštadienio vakare, spalio 10-tą. Dovanos bus teikiamos geriausiam lošėjui prie kiekvieno stalo. Po to bus šokiai iki vėlyvos nakties, grajinant smarkiam orkestrui. Visi apylinkės lietuviai kviečiami atsilankyti į šį parengimą, kurio pelnas skiriamas nupirkimui indų, reikalingų svetainės naudotojams. Prašome visų atsilankyti. **F. J. V.**

Philadelphia, Pa.

MASTAITĖS—JANKAUSKO SUTUOKTUVĖS

Rugsėjo 20-tą dieną Elzbieta R. Mastaitė ir Jonas Jankauskas susituokė Šv. Kazimiero bažnyčioj. Tos parapijos klebonas, kun. Ignacas Valančiunas atlaikė sutuoktuvių apeigas su iškilmingomis mišiomis. Pamergės buvo: Veronika Mastaitė ir Elena Mockiutė; pabroliai — Alekas ir Pranas Jankauskai, jaunojo broliai.

Iškilmingas pokylis įvyko pas jaunosios motiną, (233 Dickinson gatvės). Pokyliui užsibaigus, jaunieji įšvyko į "Atlantic City". Linkime naujai šeimynai laimingo gyvenimo. **Balandėlis**

SUSIPAŽINKITE SU NAUJU DARBININKU

Ukninkai veik visose šios šalies dalyse samdo šį naują pagelbininką. Perdaug vietos užimtų apskaitliuoti visus jo gerus darbus; vienok, jo special'škumas yra sunkiausių darbų atlikimas ir išgelbėjimas ukininko šeimyną nuo vergijos. Elektra ukyje reiškia mažiau sunkių darbų ir daugiau pajamų ukininkui ir jojo šeimynai. Reiškia linksmesnį ir patogesnį gyvenimą ukyje. "The Rural Electrification Administration", Washington, D. C. suteiks informacijas ukininkams kaip naudot elektrą ukiuose ekonomiškai ir pelningai.

KAIP BUS PAMINĖTA "VILNIAUS GĖDULOS" DIENA

HARTFORD, CONN., vietos lietuviai, butent, Šv. Trejybės parapija, VVS skyriui esančios 13-ka liettuvių draugijų, bendrai rengiasi iškilmingai paminėti "Vilniaus Gėdulos" dieną spalio 11-tą d. lietuvių parapijos mokyklos salei 7-tą val. vakare. Šių iškilmių programas bus įvairu ir labai gražus; dainuos Šv. Cecilijos Choras po vadovyste p. V. Burdulio ir bus vaidinama graži muzikališka melodrama "Vilniaus Senelis" pirmu kartu Hartforde; vaidintojais bus geriausi talentingi choristai dainininkai ir vaidintojai, kuriems deriguos p. V. Burdulis.

Kalbės iš Lietuvos atvykęs žymus veikėjas, žurnalistas rašytojas, VVS C. K. narys, "Musų Vilnius" žurnalo redaktorius, gerb. p. Vincas Uždavinys, taipgi, gerb. kleb. kun. Jonas Ambotas ir kun. J. Kripas. Programas atidaryme dalyvaus su savo vėliavomis Amer. Liet. Legijono du Postai, butent, New Britaino (Radzevičiaus) Posto ir Hartfor do Posto nariai in korpore; New Britaino Legijonieriams vadovaus Komandantas p. V. Vitukynas, Hartfordo Postu Legijonieriams vadovaus Komandantas p. Žalnieraitis.

Vilniaus Gėdulos dienos paminėjimo programos vedėjus bus VVS skyr. pirm. p. V. M. Čekanauskas, kuris taipgi pasakys įžanginę kalbą ir perstatys Vilniui Vaduoti Sągos delegatą gerb. p. V. Uždavinį, senai lauktą Hartforde. Žodžiu, šį metą labai iškilminga su nepaprasta programa bus paminėta Vilniaus Gėdulos diena Hartforde. Patartina vietos lietuviams, taipgi apielinkės lietuviams nepraleisti progos, dalyvauti ir išgirsti gerb. p. V. Uždavinio kalbą bei pasigerėti gražia įspudinga programa.

KITOS ŽINIOS

Vietos žymus muzikantas, orkestro vedėjas, jaunas energingas lietuvis jaunuolis, ypatoje F. Pakėnas šiomis dienomis pranešė, kad jau užbaigė susitarimą su vietinė Radio firma ir žada pradėti lietuvišką radio programų valandą sekmadieniais. Pirmas programas buvo sekmadieny, 4-tą spalio. Gerb. p. Pakėnui į pagelbą lietuviškos valandos programų vedimo prisidėjo vietos liet. parp. vikaras kun. J. Kripas, šv. Cecilijos chorvedis p. V. Burdulis ir choristai, taipgi, p. Ed. Mančiunas ir kiti liet. veikėjai bei dainininkai.

Patartina Hartfordo lietuviams, visoms draugijoms ir klubams teikti moralinę pagelbą gerb. p. Pakėnui, įdant jo vedamoji lietuviška radio valanda butų pasekminga visais atžvilgiais. Geistina, kad vietos ir apielinkės lietuviai išgirdę programą per radio pasiųstų laiškus radio firmai su padėka ir tuo budu, suteiktų moralinę pagelbą p. Pakėnui ir užinteresuotų radio firmą, paskatintų ją populiarizuoti lietuvišką radio valandą.

Svarbu, kad per radio butų teikiamas muzikališkas programas, kad amerikonai galėtų susipažinti su lietuviška muzika, lietuviškomis dainomis; taipgi, svarbu, kad mes sekmadienį iš radio bent 10 minučių butų pašvęsta trumpais bruožais, atatinkama prasmė, duoti paskaitą apie lietuvių tautos praeitį — istorijos svarbesnius bruožus ir tuo budu paiformuot amerikonus apie lietuvių garbingą praeitį, jųjų kilmę, kulturą tc. Šį lietuviška valanda gali buti labai svarbiu reiškiniu Amerikos lietuviams keleriopais atžvilgiais jeigu jos vedėjas tinkamai išnaudos progą. Aš tikiu, kad gerb. p. Pakėnas iš savo pusės atliks užduotį meno — lietuviškos muzikos ir dainos srity, bet jam reikalinga pagelba paskaitų teikimo atžvilgiu, nes jis Amerikoj gimęs ir augęs, neturėjo progos nuosėkliai susipažinti su lietuvių tautos istorija, garbinga Lietuvos praeičia, nesusipažinęs su lietuvių tautos kultura ir politiška preitimi. Jis šios užduoties (be atatinkamos pagelbos kitų savo tautiečių) negalės atlikti ir tinkamai supažindinti bei užinteresuoti amerikonus klausytojus lietuviškos valandos programos. Visi lietuviai remkit p. Pakėno užmanymą.

Musų sena tėvynė Lietuva labai tampriai surišta savo praeitim su Amerika. Už Amerikos nepriklausomybę kovojo lietuvių kilmės žmogus, Gen. Tadas Kosčiuska. Amerikos kariai po didžiojo karo padėjo Lietuvai iškovot nepriklausomybę, Amerikos Prezidentas Woodrow Wilson iškėlė mažųjų tautų politiškos laisvės ir nepriklausomybės principą, o Prez. Hardingas pripažino Lietuvos Respublika de jure. Daug kitų istorinių įvykių yra kurie riša musų tautos santykius su amerikonais. Pats lietuvių įrugravimas Amerikon ir jųjų vaidmuo šioj šaly turi svarbių reiškinių. Bendrai viską suglaudus, butų galima trumpais įspudingais vaizdais perstatyti abejų tautų santykius bei istoriškus įvykius, kad sudarytų labai palankias sąlygas musų tautos rekliamai ir kartu amerikonai geriau pažindami mus, lietuvius, pažindami musų tautos praeitį, jos garbingus, romantiškus ir tragediškus istorinius periodus, rimčiau ir mums palankiau vaduotusi ateityje.

Tatai visų Hartfordo lietuvių, kaip pavienių individų, taip draugijų pareiga susidomėti, ne tik moraliai remti, bet reikalui esant ir materialiai idant lietuviška radio valanda, lietuviška programa butų pasekmingai išnaudota del labo lietuvių visuomenės ir garbės Hartfardo lietuvių. Aš tikiu, kad į šį svarbų reikalą atkreips dėmesį ne tik musų gerb. kleb. kun. J. Ambotas, bet ir visi parapijos nariai bei liet. draugijų nariai ir viršaičiai. Gi tuom kartu, tenka pasakyti, kad garbė priklauso gerb. p. Frank C. Pakėnui už rimtą iniciatyvą ir jo drąsą bei pastangas imtis šio svarbaus žygio. Per jo pastangas, skambės lietuviška daina ir muzika per radio, skambės lietuvių vardas. Oro vilnimis plauks lietuviška informacija ir pasieks ne tik Connecticut, bet ir kitų valstijų žmonės radio klausytojus.

"A. L." Reporteris

SPALIO 9-TAI PAMINĖTI

Vilniau! Vilniau! Tu musų sostinė,
Ar ilgai tave lenkai terios?
Kada užšvis tau žvaigždė aušrinė,
Ar gi lietuviai tau himnus giedos?
Kada nuimsi tuos skaudžius pančius
Priešų uždėtus per eilę metų?
Kada išvysi lenkus šarančius,
Galėsi ištrukt iš vargo verpetų?
Kada ten laisvės varpas užgaus,
Kas gi praneš tą linksmą naujieną?
Kada užtemęs rytas išauš,
Sulauksi švintant skaistesnę dieną?
Šviesk, tu saulute nuo Gedimino
Kalno viršunės ligi debesų,
Tegul pasaulis tą gerai žino,
Kad Vilnius sostinė musų visų.
Vilniau! Vilniau musų sostinė,
Klausykie balso tavo vaikų;
Dusaujam ir verkiam tave atminę
Vaduoti nuo priešo siunčiam aukų.

Ona Aleliunienė

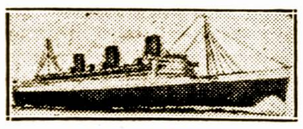

PASIRINKITE

QUEEN MARY

Pasaulio greičiausiąjį laivą savo kelionei

Į LIETUVĄ

Asmeniškai lydimos

EKSKURSIJOS

išvyksta iš New Yorko per Cherbourgą

GRUODŽIO 2 d.

GRUODŽIO 16 d.

Tik 4 dienas per Atlantą

Kita Kalėdų ekskursija

BERENGARIA

Gruodžio 9 d.

Užsisakykite geriausias vietas išankstą. Informacijų klauskite vietos agentų, ar

Cunard White Star

33 State St., Boston, Mass.

Aplankyk Lietuvą PER KLAIPĖDĄ

LIETUVIAMS GERAI ŽINOMA

ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJA

Patogi ir greita kelionė

Pigios Laivakorčių kainos

Laivų išplaukimai iš N. Y.

KUNGSHOLM	Spalio 21
GRIPSHOLM	Spalio 29
DROTTNINGHOLM	Lapkr. 19
GRIPSHOLM	Grodžio 8

Platesnes žinias apie kelionę teikia veltui ir, parduoda laivakortes, visi musų autorizuoti laivakorčių agentai ir visi Švedų Amerikos Linijos Skyriai.

SWEDISH AMERICAN LINE

154 Boylston St., — Boston, Mass.

Philadelphia, Pa.

JUOZAS MEKIS MIRĖ

Rugsėjo 25-tą dieną, šiais metais, Juozas Mekis persiskyrė su šiuo pasauliu sulaukęs 46 metų amžiaus. Jisai gyveno po No. 6828 Rising Sun alėja. Velionis priklausė prie Šv. Kazimiero parapijos ir Lietuvių Tautiško Pašelpinio Klubo. Laidotuvės įvyko rugsėj 28-tą dieną, su gedulingomis bažnytinėmis apeigomis, Šv. Kazimiero bažnyčioj. Prie trijų altorių buvo atlaikytos trejos mišios sykiu. Trys kunigai atlaikė apeigas. Po to, velionis buvo nulydėtas į Šv. Kryžiaus kapines ir ten palaidotas.

A.a. Juozas Mekis, paliko nuliudime savo žmoną Veroniką, 11 metų dukterį; posunį Juozą, 15 metų; podukrą Oną, 19 metų amžiaus; brolį Domininką, Amerike; brolį Mykolą, seseris Konstanciją ir Teodorą, Lietuovje; sesutę Barborą Plaušienę, Montreal, Kanadoje. Paskutinė sesuo buvo atvykusi į laidotuves. Kadangi vėlionis buvo pasaulinio karo veteranas, tai ant jo karsto buvo uždėta žvaigždėta Amerikos vėliava.

Velionis buvo pasiturintis biznierius, turėjo daug draugų, sugyveno su visais gražiai. Laike laidotuvių, bažnyčioj prisirinko pilna žmonių. Apie 74 automobiliai palydėjo velionį į kapus. Visiems lietuviams buvo graudu netekti Juozo Mekio. Velionis nesigailėjo aukoti Lietuvos reikalams ir buvo pirkęs Lietuvos Laisvės Paskolos bonų už $150. Jisai nesenai buvo aplankęs Lietuvą ir visas savo gimines.

Velionio šeimyna ir sesuo B. Plaušienė reiškia padėką visiems, kurie atlankė ir palydėjo a.a. Juozą Mekį ir suramino juos liudesio valandoje.

Taipgi, šios žinutės rašėjas linki savo geriausiam buvusiam draugui velionui, ramiai ilsėtis šios šalies žemelėj. Ir reiškia širdingiausią užuojautą veliono šeimynai ir giminėms.

Laidotuvėms patarnavo žymi Stankaus laidotuvių įstaiga.

K. Dryža

NAUJA MUZIKA

Iš Operetės "Lietuvaitės"

tinkama

Chorams, Solistams ir šiaip Muzikos Mėgėjams

Parašė J. STEPONAITIS, muziką pritaikė J. ŽILEVIČIUS

Čia sužymėta Visos Operetės "Lietuvaitė" Dainos:

1)—Užtraukim, Jaunime—
2)—Ramiai Miegok ——
3)—Vaikščioja ——
4)—Vėl Susirinkom ——
5)—Sveikas Drutas ——
6)—Kur Mano Panytėlė —
7)—Šokim, Šokim ——
8)—Sveiki, Druti ——
} .25

Chorai užsisakydami nemažiau 50 egz. kiekvienos dainos atskirai, parduosim po 5c egzempliorą. Muzikos formatas didelis, 9¼ x 12¼ colių. Jei choras iš čia sužymėtų gaidų pasirinks keletą ir prisiųs mums po 25c už kiekvieną egzempliorį, o paskui užsisakytų 50 kopijų, pinigai bus atskaityti prie velesniojo užsako. Kreipkitės:

AMERIKOS LIETUVIS

14 Vernon St. Worcester, Mass.

Darbo Rekordų Sulyginimas Tarp Senatoriaus P. Eugene Casey ir Atstovo Elmer C. Nelson

Kaip sustatyta Massachusetts Valstijos Darbo Federacijos, 11 Beacon gatvės, kambarys 1222, Boston, Massachusetts; iš rekordų Atstovų ir Senatorių balsavimų už ir prieš įstatymus, kuriuos užtvirtino Massachusetts Valstijos Darbo Federacija ir prie jos priklausančios unijos.

GERI IR BLOGI BALSAI JŲ PADUOTI IR KIEK KARTŲ NEPRIBUVO ARBA NEBALSAVO

Nelson, Elmer C. — republikonų partijos, 1933-1934 metais; balsavo 2 kartu gerai, 7 kartus blogai ir vieną kartą apsilenkė. 1935-1936 metais, Nelsonas suteikė 4 gerus balsus ir 8 blogus, gi kiekvieną kartą balsavo.

Casey, P. Eugene — demokratų partijos davė 19 gerų balsų, 1 blogą ir nei kartą neapsilenkė.

Viršminėtas skelbimas apmokėtas Juozo Alekno, Amerikos Lietuvio skaitytojo, nuo Central gatvės, Milford, Mass.

"Pažįstu Senatorių Casey per virš 20 metų. Jis buvo visuomet geras musu žmonėms ir todėl labai pageidauju, kad už jį balsuotumet, įvertinant jo pasidarbavimus musų naudai.

pasirašo: **Juozas Aleknas**

V. M. ČEKANAUSKAS

PO DVIDEŠIMT DVEJŲ METŲ

Miegamajam Vagone su Žydu Važiuojant. Lenkų Koridorius, Lenko Žandaro Šukavimas ir Jaunieji Vokiečiai Lakunai

Išvažiavęs iš Kybartų, atlikęs savo reikalus vokiečių muitinėj, buvau pavargęs ir norėjau užmigti. Traukinis bėgo, jo ratai dundėjo, vagone ramu buvo, keleiviai sumigo, arba, ramiai užsilaikė gulėdami savo kajutose. Aš papratęs naktiniais traukiniais Amerikoj važinėti, miegamam vagone miegoti, nes tankiai pasitaiko tarnybos reikalais važinėti ir į lietuviškus suvažiavimus — seimus ir iš seimų, tatai greitai užmigau saldžiu miegu vokiškam traukiny. Ši mano kelionė iš Kauno į Berlyną buvo pirmutinė visų kelionių Europoj naktiniu traukiniu.

Pavažiavus apie pusantros, ar gal dvi valandas laiko, aš išbudau išgirdęs šukius. Pakėliau galvą ir pažvelgiau per langą. Traukinis stovėjo elektros apšviestoj stoty, už lango kiek toliau girdėjau lenkišką ir vokišką kalbą. Manau kas tai butų? Iš kur čia lenkai atsirado? Aš buvau pamiršęs apie "lenkišką koridorių" per Rytprusiją.

Kitoje kajutoje knarkė mano bendrakeleivis, apie 55 metų amžiaus barzdotas žmogus, kurį aš visu laiku laikiau už typišką prusą, bet dėja, vėliau sužinojau, kad jis yra Palestinos pilietis, Lenkijoj gimęs, bet Vokietijoj gyvenantis žydas, kuris grįžo iš Lietuvos aplankęs savo gimines.

Išbudo žydas, išlipęs iš kajutos per langą pažiurėjo ir kažin ką sau murmėjo nepastebėdamas, kad aš nemiegu, klausausi lenkų žandarų garsių kalbų ir šukių.

— Kas atsitiko, kas ten šukauja? — paklausiau aš barzdočio senio vokišku žargonu kaip geriausia galėdamas.

— Tai lenkai žandarai šukauja, demonstruoja savo autoritetą! — atsakė barzdočius ironiškai, tarsi lenkus pašiepdamas.

— Tamista supranti lenkiškai — paklausiau aš jo.

Jis pažvelgė į mane ir šypsodamas tarė: taip, ponas, suprantu, lenkiškai kalbėt moku, — sakė jis. Aš Lenkijoj gimiau ir augau, — pridurė jis į kajutą guldamas.

Puiku! — pareiškiau aš. Lenkiškai ir aš galiu geriau negu vokiškai kalbėti. Kas esi, ar lenkas ar prusas? — paklausiau aš jo.

Mano "kolega" nusistebėjo išgirdęs mane lenkiškai į jį kalbant, bet jis suprato, kad aš ne lenkas, mano kalbos tarmė nelenkiška, jis suprato, kad netyrai lenkiškai kalbu; jis pamanė, kad gal aš esu Amerikos lenkas ir biskutį susigėdino, pradėjo atsiprašinėti.

Prašau neatsiprašinėti — pareiškiau aš jam. Aš ne lenkas.

Tai kas esi ponas? — paklausė žingeidžiai barzdočius.

—Aš esu lietuvis, amerikietis, truputį lenkiškai galiu kalbėti.

— O, aš maniau, kad Tamista esi tikras amerikonas, — atsakė žydas, — bet kaip lenkiškai prakalbėjai, aš supratau, kad nėsi tikras lenkas, gal tik Amerikos lenkas, nes pono kalba lenkiškas žargonas. Aš esu žydas, — prisipažino ir atsakė į mano paklausimą. Buvau Lietuvoj aplankyti giminių, nes neužilgio išvažiuosiu į Palestiną.

— Į Palestiną? Kodel? — paklausiau aš jo.

— Ponas nežinai koks musų, žydų, gvyenimas Vokietijoj. Nėra mums vietos, neapkenčia mus vokiečiai, delto viską pusdykiai pardavęs, su šeima važiuosiu į Palestiną, gal tenai bus geriau.

Žydelis gyrė Lietuvą, gerėjosi žydų laisve ir gyvenimu Lietuvoj, jis pareiškė, kad jam malonu susitikt su manim, lietuvių kilmės žmogum. Musų kalba užsibaigė, bandėm užmigti, bet aš negalėjau greitai užmigti, galvojau apie to žydo skundus ir abelnai apie Europos tautų mažumų skriaudas, netaikingą nuotaiką, etc., o mano bendrakeleivis "Mauša" užmigo ir knarkė.

Pagaliau užmigau ir aš, bet dėja, nemiegojau daugiau kaip porą valandų ir vėl buvau išbudintas. Išgirdau žmonių kalbą, šukius; pakėliau galvą, lauke jau švito, aušra buvo aiški. Mačiau burį žmonių, jie man atrodė kažkokių ekskursantų buriu, bet vėliau pamačiau kariškius, karininkus ir žandarus.

Vokietijos Aviatorių Didelis Pulkas

Nepastebėjau kokioj stoty išbudino mane jaunieji Vokietijos aviatoriai, nuo apie 17 ligi 20 metų amžiaus aviacijos mokyklos mokiniai, kurie grįžo po vasarinės mokyklos kursų namo.

Prie musų traukinio prikabino 3-čios klasos 3 vagonus, kuriuose važiavo jaunieji vokiečiai lakunai. Bet kurie nesutilpo jiems skirtuose vagonuose, tai likusius suvarė į kitų vagonų koridorius, sustatė juos palei sienas, kur jie nabagėliai visu keliu stovėjo kaip įkalti į grindis, arba, atsiremdami į vagono sieną.

Su šiais aviacijos mokyklos mokiniais keliavo vokiečiai karininkai palydovai, vyresnieji ir jaunesnieji leitenantai, puskarininkai kaipo tvarkdariai. Aš susidomėjau pasižvalgyti, norėjau pamatyti jaunus lakunus.

Tame vagone (kuriam aš miegojau) buvo apie tuzinas — 12 jaunų vokiečių lakunų, prie jųjų buvo palydovas jaunesnysai leitenantas. Ramiai jie užsilaikė, bet lauke buvo daug triukšmo, kol kareivius-mokinius į traukinį jųjų vadai suvarė, tas triukšmas išbudino mane ir kitus keleivius, kaip kurie keleiviai pyko, bet aš nepykau, nepyko ir mano bendrakeleivis žydelis, nes jis saldžiai miegojo garsiai knarkdamas.

Naktiniuose apsirengęs išėjau į koridorių ir žvalgiausi per langą, rukiau papirosą. Karininkas, jaunas Leitenantas Kohler atėjo ir rusčiai pažvelgė į savo lydimus jaunus lakunus ir mane, galimas daiktas, kad jis pamanė, kad jo lakunai triukšmavo vagone jam pasitraukus ir išbudino mane iš miego, tatai jis jiems davė "pipirų", o man pagailo nekaltų jaunuolių, kurie del griežtos disciplinos negalėjo savo palydovui atsakyti, pasiteisinti.

— Prašau nebarti jųjų — pareiškiau vokišku žargonu leitenantui, — aš išbudau tuojaus kaip traukinis sustojo, kuomet išgirdau triukšmą lauke.

Susidraugavau su Leit Kohleriu

Sprechen sie englisch? — paklausiau aš jo.

"Ja, ja ich verstehe" — atsakė jis trenkdamas savo batų pentis vieną prie kito ir galvą linkterėjo man pirm negu jis atsakė į mano paklausimą ir žiurėdamas į mane atydžiai, paklausė: "Sir, what is it you wish to ask me?"... Bet jo kalbos žargonas, geriau sakant, akcentas kaip kitų vokiečių buvo gerklinis, kartais sunku suprasti jo žodžius.

Aš noriu pareikšti, kad Tamista nekaltintai savo lydimų naujokų, nes jie manęs nepribudino, — pareiškiau aš jam.

Ne, tai ne naujokai, — atsakė jis. Prašau nemanyti, kad jie kareiviai, tai musų aviacijos studentai, — aiškino jis man — mes siunčiam juos namo.

Mudu įsikalbėjom, pasirodė, kad Leit. Kohler, malonus; jis persistatė pasisakydamas savo pavardę ir laipsnį, aš taipgi persistačiau jam, mudu neva susidraugavom. Jis aiškino man, kad tokių mokinių daug yra, kurie vasaros laiku lavinasi aviacijos, kad valdžios lėšomis jie užlaikomi ir lavinami, daugumoje jie yra technikos mokyklų studentai.

Aš norėdamas kodaugiau pasikalbėti su juom, nudaviau palankiu, gyriau aviacijos pažangą Vokietijoj, garsiąją Lufthansą firmą, kurios aerodromą Berlyne aš mačiau, žodžiu, viską kas vokiška, gerėjausi, kad vokiečiai moka angliškai, kad aš visuomet radau traukiniuose keliaudamas, miestuose Vokietijoj budamas mokančius anglų kalbą kalbėti vokiečius. Leitenantui patiko mano komplimentai, pagyrimai vokiško kulto, ypač ukio kulturos, etc.

Laimingi jųs, amerikonai, turit pinigų, galite pavažinėti po užsienių kraštus, susipažinti su kitų kraštų žmonių kultura ir gyvenimų, — sakė Kohleris. Mes gyvenam sunkmetį, pinigų stinga mums. Aš retai kur buvau, tiesa laike atostogų buvau du kartus Anglijoj, norėjau pataisyti savo anglišką kalbą. Išmokau mokykloj, bet sunku kalbėt man angliškai, — aiškino jis man.

Tamista labai gerai kalbi, — pareiškiau aš. Aš bučiau laimingas, jeigu taip gerai vokiškai kalbėčiau kaip Tamista kalbi angliškai.

Ačiu, ponui, — tarė jis, — aš labai norėčiau pamatyti Ameriką, bet ekonominė, materialinė buitis musų bloga, mes negalim sutaupyt tiek pinigų, kad galėtume išvažiuot į užsienių tolimesnius kraštus, ypač Ameriką.

Ar gi ištikrųjų taip bloga jusų krašte. Vienok, man atrodo, kad jųs gerai gyvenat, nieko jums nestinga, — pareiškiau aš.

Ne, ponas, musų krašto žmonių buitis nepavydėtina. Mes spaudžiami iš visų pusių nepalankių kaimynų, — skundėsi jis. Prekyba bloga, boikotas didelis Europoj, musų žmonės daugiausia prekyba užsiima, iš prekybos verčiasi, delto sunkmetį mes jaučiam dabar. Juk rodos ir Amerikoj labai daug nepalankumo mums yra, — pastebėjo jis man.

O, ne, priešingai, prašau nemanyti, kad mes, amerikiečiai, nepalankųs jums.

Kaip-gi ne, juk New Jorke tankiai buna visoki protestai, demonstracijos prieš Vokietiją ir didį vadą Hitlerį, — pareiškė jis drąsiai.

Et, Leitinante, prašau nesprėsti Ameriką pagal New Yorką! — pastebėjau aš jam. Aišku, kad New Yorke daugybė žydų, dienraščiai žydų valdomi, o aš žinau, kad žydų santykiai su jumis blogi, tatai žydai protestuoja, demonstruoja, smerkia jusų vadą ir valdžią, bet tas nereiškia, kad visi Amerikos žmonės taip mano, arba, kad amerikonai žydų boikotui ir propagandai pritaria. Todel prašau nemanyti, kad amerikonai nepalankųs jums.

Leitenantui patiko mano pareiškimai, jis persipraše manęs už savo klaidingą nuomonę. Tuomet, aš supratau kad jis man patikėjo (o gal tik nudavė džentelmonu?).

Atsiprašau, — sakė jis, — aš eisiu patikrinti savo palydimų lakunų ir vėl sugrįšiu, nes man malonu pasikalbėt su ponu. Jis vėl savo pentinus trenkė vieną prie kito, linkterėjo galvą, apsisukęs nuėjo apžiurėti savo lakunų, tuom kartu aš nusiskutau barzdą, apsirengiau, liepiau tarnautojui išardyti mano lovą ir pataisyti sėdynes, paprašiau, kad atneštų man kavos puoduką; tarnautojas (porter) išpildė mano reikalavimus. Tuom kartu nustojo knarkęs ir tas barzdočius žydas, pabudo ir pakilęs skubinosi rengtis.

Saulutė jau buvo gerokai pakilus šeštą valandą ryte. Išgėriau kavos, užsirukiau papirosą besižvalgydamas per langą, gerėjausi matomais ukio vaizdais, paties krašto peizazu. Nors Prusija lygi kai stalas, žemė negeriausia, bet darbščių rankų valdoma, išlavintų vokiečių pavyzdingai apdirbta, gražųs namai, gyvuliai, žodžiu, viskas gražu ir kulturinnga.

Prašau į Vidų!

Pamačiau Leit. Kohler prie mano kompartmento durų stovintį su kitu kariu, pradariau duris, nes mačiau ir supratau, kad leit. Kohler norėjo ką tai man pasakyti. Prašau į vidų, —atidariau durys, abu kariai įėjo, leit. Kohler supažindino mane su vyresniuoju leit. Gluckner — Eric Gluckner! — pareiškė vyr. leitenantas paduodamas man savo dešinę.

Išdidųs, elengantiški vokiečiai lakunai, bet malonųs jie man atrodė. Tiesa, aš stebėjausi, kad jie taip laisvai elgėsi; paprastai karinė etiketa ir drausmė neleidžia draugauti su civiliais, tuo labiau su užsienio žmonėmis, bet jiedu nepaisė, gal delto, kad tas musų susitikimas buvo privatiškas. Gluckner angliškai truputį suprato, bet kalbėti negali, tatai leit. Kohleris buvo perkalbėtojas.

Na, tai kiek-gi jųs turite tokių jaunų enntuziastų aviatorių kaip šie jusų lydimi mokiniai?,—paklausiau aš jųjų.

Kohleris nusišypsojo ir tarė: ponas labai žingeidauji žinoti? —paklausė jis, tarsi manydamas, kad gal aš šnipas ar tiktai šnipo drąsą turintis, noriu žinoti ko vokiečiai nenori niekam pasakyti.

Gal šis mano paklausimas labai nelogiškas ir įtartinas — pareiškiau aš jiem, bet gi, prašau dovanot man, aš paklausiau deito, kad esmi kelėtą kartų skaitęs musų spaudoje apie jusų jaunimo entuziastišką pamėgimą aviacijos, tai viena; antra, aš žinau, kad jųs turite išvystę pažangą komercijos aviacijoj, tatai nesistebiu, kad jums reikalingi nauji aviatoriai, delto ir išdrįsau paklausti.

Taip, tas tiesa, ponas, musų jaunimas mėgsta aviaciją—sakė leit. Kohler,—tokių jaunuolių, studentų aukštesniųjų mokyklų, ypač techniškų mokyklų studentų yra daugelis norinčių lavinti aviacijoj, bet ne visi išlaiko kvotimus, patenka į aviacijos techniškąsias mokyklas. Dabar musų aviacijos kursus baigusių studentų yra arti 10 tukstančių, bet n visi turi tarnybą komercinėj ir karinėj aviacijoj; už metų kitų mes turėsime, —sakė jis, šypsodamasis,—apie 40 tukstančių jaunų aviatorių! Galėsim paskolint ne mažą skaičių jų savo kaimynams. Mes juokėmes visi trįs.

Mes juokiamės iš labai rimto dalyko, — pastebėjau aš. Puiku, jųs turėdami tiek lakunų, galėsite panaudoti juos, jeigu atsitiktų kitas karas, jei kuris kaimynas užpultų jusų kraštą. O man atrodo, kad kitas karas bus Europoj, — pastebėjau aš jiems ir žingeidavau kokia bus jųjų reakcija. Ne, ponas, mes karo nenorim ir ne karo žygiams rengiames,—sakė Kohler. Pereitas karas mus labai nuskriaudė, mes netekom daug savo teritorijų, labai mums svarbių kolonijų, dabar apie karą mes negalvojam, — pridurė jis tarsi norėdamas mane įtikinti vokiečių taikingumu.

Taip, tikrai, pasaulinis karas padarė daug skriaudų jums, — pareiškiau aš ir džiaugiausi, kad mes užkliuvom prie politiško svarstymo norėjau pastatyti jiems keletą klausimų. Sakiau, kad kada nors jųs atsilyginsit su kaimynais, atsiimsite savo kolonijas iš Anglijos, suvienysit Rytprusiją atsiimdami iš lenkų nelemtą koridorių!...

Abu kariai klausė atydžiai, vienas į kitą žvilgterėjo, Kohleris išaiškino mano pareiškimą leit. Gluckneriui; jeidu vokiškai pasikeitė keleta žodžiais, Gluckner paragino leit. Kohlerį paklausti manęs ar amerikonų politinės Europos atžvilgiu) anglams ir prancuzams palankios tendencijos pasikeitė, jis liepė Kohleriui pastebėti, kad Wilsonas perskėlė Rytprusiją reikalaudamas duoti Lenkijai kelią išėjimui į Baltijos jurą, bet dėja, tuo kartu musų traukinis artinosi prie stoties ir pagaliau sustojo, nutruko musų politiška tėma, nes abu jie išėjo patikrinti lydimų lakunų studentų. Keletą studentų išleido toje stotyje, o likusius lydėjo ligi Berlyno.

Pirm negu pasiekėm Berlyną, abu kariai sugrįžo, bet mažai laiko liko mums kalbėtis, ypač apie politiką, bet gi, leit. Gluckner pareiškė man, kad vokiečių santykiai su lenkais dabar geri ir vokiečiai nori buti draugingi lenkams, kad jie nesiekia atsiimti "lenkišką" koridorių iš lenkų.

Musų krašte visai kitokia nuomonė yra,—sakiau aš,—mes suprantam, kad musų Prezidentas Wilsonas padarė didelę klaidą lenkų reikalavimus patenkindamas ir duodamas jiems kelią per jusų kraštą į Baltiją.

Ar tikrai, ar ponas nuoširdžiai perstatai savo žmonių opiniją? —paklausė leit. Kohler ir pasakė Gluckneriui mano pareiškimą. Aš supratau, kad pataikiau gerai pasakyti, užinteresuoti vokiečius.

Taip, juk nepaslaptis, jeigu musų spaudoje tokių nuomonių pasireiškia, tai jųs galite žinoti nes ir jusų spaudoj buna paaiškinimų, ar ne?

Taip, ponas, mes esam skaitę, bet nesinorėtų tikėti, kad amerikonai kritiškai įvertintų savo Prezidento taikos programą ir Versalio taiką, kurią mums talkininkai padiktavo.

Vėl musų traukinys sumažino savo bėgimą pasiekęs Berlyno priemiestį, čia vėl nutruko musų kalba, jie atsisveikino mane, palinkėjo man laimingai Amerikon sugrįžti, persiskyrėm; jie nuėjo prie savo lydimų lakunų, aš palikau savo vietoj. Už apie 20 minnučių pasiekiau paskutinę stotį, prieš mano akis stovėjo gražusis žalvarinis Berlynas.

Pusryčiavau Berlyne, norėjosi pabuti per dieną ir naktį, praleisti vakarą Berlyne ir pasimatyti su p-le Evelyn Bergman mokytoja iš St. Louis, kuri dviem dienom pirm manęs su tėveliu išvyko į Berlyną. Mudu su Evelyn buvom susitarę susitikti Berlyne, aš žinojau, kuriame viešbuty ji su tėveliu buvo apsistojusi, bet mano laikas buvo labai trumpas, aš turėjau skubėti į Hamburgą, kur man reikėjo savo kelionės reikalus sutvarkyti, pakeisti bilietą ir kitus reikalus atlikti iš kalno pirm laivo išplaukimo Amerikon, tatai pabuvęs keletą valandų Berlyne, pavakarės metu išvykau į Hamburgą didžiausią Vokietijos uostą ir prekybos miestą.

Kadangi Berlyne aš (į Lenkiją važiuodamas) buvau ir šį bei tą apie Berlyno garsenybes mačiau, visą miestą buvau apžiurėjęs, vieną-kitą meno muziejų matęs, bet norėjosi dar man pamatyti Potsdamą tikėjausi, kad grįždamas matysiu Vokietijos garsiųjų karalių palikimus, bet dėja, neturėjau progos, palikau kitam kartui Potsdamo apžiurėjimą.

(Bus daugiau)

© NEWS WEEK

LONDONAS TURI SAVO POLICININKES

Metropolitan Policijos prievaizda Peto ir inspektorius Claydon tariasi Scotland Yarde, Anglijos policijos sistemos centre.

KUR GALITE PASITIKĖT

Lainer's

VALYTOJAI 73 GREEN ST. DAŽYTOJAI

* MOTERŲ ar VYRŲ KOSTIUMAI
* Šilkiniai ar Vilnoniai * SUKNIOS
* GRAŽIAI IŠVALOMOS
* ATYDŽIAI IŠPROSINAMOS
* KUR REIKIA PATAISOMOS
* SAGUTĖS ĮSIUVAMOS

TEL. DIAL 5-5281

49c

PAPRASTAI 70

Valymui Pasiulymai

Kaklaraiščiai (12 už $1.) po 10c
Trumpos Pirštinės, pora ... 10c
Kamonai 49c
Šilkiniai Marškiniai 35c

AUKŠTOS RUŠIES DARBAS — IMAM ATSAKOMYBĘ

ASK FOR TARSON

TRADE MARK

King of Cleaners

GRAMERCY CHEMICAL CO. . 201 East 16 Street . New York City

Reikalaukite Krautuvėse — Po 10c dėžei

ŽODYNĖLIS

GREIČIAUSIA IŠMOKSI ANGLIŠKĄ KALBĄ

Turėdamas kišeninį žodynėli, sutaisytą pagal geriausį kalbamokslinį budą be niekeno pagelbos išmoksi kalbėt, skaityt ir rašyt. Kaina $1.00

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon Street
Worcester, Mass.

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly subscription: in U. S. $1.50 | In Foreign Countries 2.00
One half year ..... 1.00 | Single Copies ..... 5 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išeina šeštadieniais, leidžiamas G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: S. V. $1.50 | Užsieniuose—Lietuvoj 2.00
Pusei metų ..... 1.00 | Atskiras numeris ..... 5 centai

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užsirašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester. Mass., under the Act of March 3, 1879.

DIDELIS BALTIJOS TAUTŲ KONGRESAS KAUNE

Reiškiasi Gražus Lietuvių, Latvių ir Estų Bendradarbiavimas

Tsb. aprašo kaip Baltijos tautos — lietuviai, latviai ir estai tarpusavio bendradarbiavimo ir vieningumo šukį iškėlė jau pačiais pirmaisiais nepriklausomojo gyvenimo metais. Pamažu visuose trijuose kraštuose šis šukis apėmė vis platesnius visuomenės sluoksnius. Šitą darbą aukštai įvertino ir Baltijos valstybių vyrai, kurie po kelių metų bandymo, pagaliau, 1934 metais rugsėjo 12 d. Ženevoje pasirašė Baltijos santarvės aktą. Nuo to laiko šių trijų tautų vieningas darbas įgavo daug platesnį ir gilesnį turinį, kuris paskutiniaisiais metais jau dažnai išsilieja į Baltijos tautų vieningumo manifestaciją.

Tokia graži manifestacija, pavadinta Baltijos tautų vienybės kongresu, buvo rugsėjo 20 d.—21 d. Kaune. Tai buvo jau antrasis lietuvių-latvių-estų vienybės kongresas, nes pirmasis buvo 1934 m. Rygoje. Į dabartinį kongresą iš Latvijos ir Estijos atvažiavo po keliasdešimts atstovų. Juo gyvai domėjosi ne tik latvių ir estų visuomenės, bet į jį reikšmės dėmėsio kreipė ir viešoji Europos nuomonė.

Antrąjį Baltijos tautų vienybės kongresą Kaune atidarė Baltijos bendradarbiavimo biuro pirmininkas Kauno miesto burmistras Antanas Merkys. Sugrojus Lietuvos, Latvijos ir Estijos himnus, kongresas išklausė daugybės gautų gražių sveikinimų. Pirmiausia kongresą telegrama pasveikino Lietuvos Respublikos Prezidentas Antanas Smetona, ministeris pirmininkas Juozas Tubelis, Estijos užsienių reikalų ministeris dr. Akelis, o žodžiu — Latvijos ministeris Lietuvai L. Seja, buvęs Estijos užsienių reikalų ministeris prof. Piip, Lietuvos Šaulių vadas pulk. Saladžius, Vilniui vaduoti sąjungos pirmininkas, dr. A. Juška, savanorių sąjungos pirmininkas adv. P. Gužas, daugelis Lietuvos, Latvijos ir Estijos organizacijų, studentų korporacijų, žymių veikėjų, bei mokslo ir meno atstovų. Kongresą sveikindamas buvęs pirmasis Baltijos bendradarbiavimo biuro pirmininkas latvių inžinierius Riteris pasakė: "Ties Baltija susiburė debesys, kuriuos ir aklas mato. Tik vienybėje visi galime atsilaikyti. Todėl drąsiai galima proklamuoti Baltijos valstybių federaciją".

Kongresas iš savo pusės nutarė pasiųsti sveikinimų telegramas Lietuvos Respublikos Prezidentui Antanui Smetonui, Latvijos Respublikos Prezidentui Karoliui Ulmaniui ir Estijos Respublikos Prezidntui Konstantinui Patsui.

Išklausius gausių sveikinimų, bendradarbiavimo biuro pirmkas Ant. Merkys padarė platų pranešimą apie biuro nuveiktus darbus. Pirmiausia, A. Merkys nurodę, kad šis bendradarbiavimo biuras buvo įsteigtas 1934 metais Rygoje. Pereitais metais jo centras buvo perkeltas į Kauną. Biuras dėjo visas pastangas tinkamai organizuoti Saulės kautynių 700 metų sukaktuvių paminėjimą. Šios pastangos atnešė vaisių, nes dabar Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje Saulės kautynės labai plačiai minimos ir apie jas visuose trijuose kraštuose išėjo nemaža literaturos.

Antra, Baltijos tautų bendradarbiavimo biuras išdirbo programą, kaip turi buti visuose trijuose kraštuose švenčiamos vienos kurios valstybės nepriklausomybės paskelbimo šventės. Nors šios šventės švenčiamos dar tik antri metai, tačiau jos jau įgavo gražios tradicijos. Tai didelis auklėjimasis darbas, kuris varomas mokyklose, spaudoje, kulturos įstaigose ir plačiosiose visuomenės masėse. Be to, biuras derina įvairių organizacijų bendradarbiavimo budus. Tuo tikslu yra nutarta ateinančiais metais Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje suruošti "Baltijos tautų savaitę". Jos kiekviename krašte bus ruošiamos atskirai ir bus suderinamos su didesniais to krašto visuomeniniais įvykiais. Pagaliau, Baltijos tautų bendradarbiavimo biuro veikimas nukreiptas į Baltijos politinės santarvės propagavimą ir jos rėmimą tiek ją sudarančiuose trijuose kraštuose, tiek ir už jų ribų.

Merkio Referatas apie Saulės Kautynes

Po A. Merkio pranešimo, prof. Ignas Jonynas skaitė įdomų ir turiningą referatą apie Saulės kautynes. Šiame referate autorius iškėlė dar nepaskelbtų žinių ir pareiškė naują nuomonę apie kryžiuočių ir kardininkų brovimąsi į Baltijos kraštus. Jis pažymėjo, kad jie į šiuos kraštus brovėsi ne tikybinių jausmų vedini, bet norėdami čia turėti sau patikrintą sotų gyvenimą.

Pirmosios kongreso dienos vakare visi kongreso dalyviai nuvyko į Vytauto Didžiojo muziejaus sodelį, kuriame pagerbė žuvusius del Lietuvos laisvės ir ant Nežinomojo Kareivio kapo padėjo vainiką.

Antrą kongreso dieną docentas J. Berzinš skaitė įdomų referatą apie Lietuvos įtaką Livonijai lietuvių-lenkų laikmetyje. Šiame referate autorius pareiškė nuomonę, kad nors anais laikais buvo bendra Lietuvos-Lenkijos valstybė, tačiau žymiąją dabartinės Latvijos dalį, tuolaikinę Livoniją, valdė Lietuva nepriklausomai nuo Lenkijos. Estų profesorius P. Tarvel savo pranešime "Baltijos valstybių kulturinės užsienio orientacijos problemos" iškėlė mintį, kad mažoms Baltijos tautoms reikia kratytis didžiųjų kaimynų nuolat daroma bet kokia kulturine įtaka, o reikia plėsti tarpusavio kulturines savybes. Jeigu jau reikia naudotis svetimomis kulturos vertybėmis, tai jas reikia imti iš anglų ir prancuzų tautų. Redaktorius O. Nonacas skaitė referatą apie Lietuvos, Latvijos ir Estijos keitimąsį jaunuomene. Jis priėjo išvados, kad toks keitimasis padės labiau suartinti priaugančią kartą, kuri netolimoje ateityje galės but stiprus ramstis šių tautų vienybei ir glaudžiam bendradarbiavimui.

Išklausęs ir aptaręs šiuose referatuose bei pranešimuose iškeltas mintis, kongresas priėmė nutarimą, kuriame konstatavo, kad paskutiniaisiais metais Baltijos tautos parodė įtikinantį nuoširdaus ir taikaus bendradarbiavimo pavyzdį tarpusavy ir su kitomis tautomis. Šį bendradarbiavimą jos gilina ne tik tarpusavyje, bet ir aukoja kitų tautų labui. Norėdamos ir toliau eiti šiuo bendradarbiavimo keliu, Baltijos tautos turi dėti visas pastangas tarpusaviam bendradarbiavimui ir santykiavimui plėsti bei gilinti visose valstybinio, kulturinio ir ekonominio gyvenimo srityse. Ypač kreiptinas dėmėsys į priaugančią kartą, kuri turėtų buti perauklėta taip, kad su didesne energija tęstų taip sekmingai pradėtą Baltijos valstybių susiartinimo darbą.

Šį nutarimą kongresas priėmė su didelėmis ovacijomis.

Baigiantis kongresui, Latvijos ir Estijos delegacijų vadovai padėkojo Lietuvos valstybei ir visuomenei už parodytą svetingumą bei nuoširdumą jiems viešint artimame krašte. Po kongreso jo dalyviai latviai ir estai aplankė Vytauto Didžiojo muziejų, kitas Lietuvos kulturines, meno bei mokslo įstaigas. Pasinaudodami šia proga, svečiai apsilankė gražesnėse bei žymesnėse Lietuvos vietose, o taip pat turėjo galimumo geriau pažinti Lietuvos laikinąją sostinę Kauną ir jo gražiąsias apylinkes.

Šis Baltijos tautų vienybės kongresas praėjo su pakilusia nuotaika ir jame pasireiškė darnus lietuvių, latvių ir estu bendradarbiavimas. Jo darbo vaisiai ir nutarimai bus stengiamąsi įgyvendinti netolimoje ateityje. Reikia tikėti, kad Baltijos tautų bendradarbiavimas išsiplės ne tik čia prie Baltijos jūros esančiuose kraštuose, bet taip pat ir visur ten, kur gyvena šių trijų tautų žmonės.

Arėjas Vitkauskas

Į VILNIŲ!..

(Ateities Vaizdelis)

Žemės nesiekę, orkestro bangomis,
Į Vilnių, į Vilnių mes traukiam, —
Meilėj iškėstomis vargo rankomis,
Žemė ten musiškė laukia.
Barška ginklais mus' lietuviškos kuopos,
Saulė peilius sidabruoja —
Einame kovose kruvintos kuopos,
Širdys karinę dainuoja.
Privertė ponai mus' ramų artoją.
Žagrę palikus, kariauti, —
žengiame drąsiai mes koja į koją,
Sau išsisprendę mus' kliautį.
Neužkabyki mus' gobšus kaimyne, —
Ginklus į žagrę sulīesim,
Musų ir jųs' tegyvuoja tėvynė —
Kojom mųs' josios neliesim;
Bet tu netykok dvarų atkovoti,
Liaudis kuriuos mųs' įkurė, —
Ir kartu su liaudim jus, stengsime stot:
Kulturoje kilti, pečiais susidurę, —
Tik nutupdyk tu karingą arelį
Liaudžiai savąjai nuo sprando,
Lietuva, Lenkija, savo laukelį
Ars, — jau ginklų neb'glandę;
Kuopos lietuviškos — kuopos artojų —
Jau bedainuos tik liaudinę, —
Taigi nekelk į laukus musų — kojų,
Darbo dainą pamainyki karinę!...

PUIKIAI PRIĖMĖ VILNIUI VADUOTI SĄJUNGOS ATSTOVĄ VINCĄ UŽDAVINĮ

VVS SKYRIAUS NARIAI, AMERIKOS LIETUVIŲ LEGIJONO ŠTABAS IR VISUOMENĖ MINĖJO "VILNIAUS GĖDULOS" 16-TĄ SUKAKTĮ IŠKILMINGAI, ŠAUNIAI

New Britain, Conn. 27 d. rugs. New britaniečiai iškilmingai minėjo "Vilniaus Gėdulos" 16-kos metų sukaktį labai iškilmingai. Ta proga jie gražiai priėmė Vilniui Vaduoti S-gos atstovą įgaliotinį, ypatoje gerb. p. Vinco Uždavinio, kuris pasakė įspudingą kalbą.

Kuomet p. V. Uždavinys pasirodė salėj, publika gausiais aplodismentais sutiko ir sveikino jį. VVS skyriaus pirm. p. Poškus atidarė susirinkimą, tuom kartu vietinis Amer. Liet. Legijono (Radzevičiaus) Posto štabas su savo posto vėliava, taipgi, Lietuvos ir Amerikos vėliavomis, garbės sargybos lydimas pasirodė salėj priešaky su savo komandantu p. V. Vitukynu; publika atsistojo pagerbimui vėliavų, tai buvo įspudingas vaizdas.

Pakilo uždanga virš scenos, matėm gražų bury Šv. Cecilijos choristų, lietuvaitės dainininkės buvo pasirėdę tautiškais rubais, suskambėjo akordai piano, visas choras uždainavo tautos himną "Lietuva tėvynė musų", po himnui sudainavo "Vilniaus maldą" ir "Marš, marš kareivėliai!" populiarišką Lietuvos kariuomenės dainą.

Gražiai harmoningai choras išpildė savo užduotį vadovaujant gerb. varg. p. Žalnieraičiui. Nuotaika visų buvo gera.

Pirm. p. Poškus pirmu kalbėtoju perstatė Amer. Liet. Legijono (karei žuvusio Radzevičiaus) posto komandantą, p. Viktorą Vitukyną, kuris pasakė trumpą, bet įspudingą kalbą. Jo kalbos tonas, tėma buvo kaipo tikro kario. Tarpe kita ko jis savo kalboje pareiškė: "Mes kariavom, kovojom didžiame kare už tautų politišką laisvę, kartu už alisvę lietuvių ir lenkų; Amerikos kariuomenė narsiai kovojo, nešė savo laisvės vėliavą į Europos karo laukus tuo tikslu, kad išlaisvinus pavergtas tautas, jųjų tarpe lietuvius ir lenkus.

Mes, Amerikos kariai, kovodami už pavergtų tautų laisvę, nemanėm, kad išlaisvinti lenkai taps imperialistais ir svetimų kraštų grobikais! — pareiškė p. Vitukynas. Mes nesitikėjom, kad lenkai smurto budu pagrobs Lietuvos sostinę Vilnių ir trečdalį Lietuvos žemių. Mes smerkiam l e n k ų grobuoniškumą, smerkiam Lenkijos imperializmą padariusį skriaudą musų senai tėvynei Lietuvai pagrobimu sostinės Vilniaus. Ir čionais pareiškiam, kad kaip ligi šiol rėmėm ir remsim Vilniui Vaduoti Sąjungą, gelbėsim savo senai tėvynei Lietuvai atvaduoti sostinę Viinių ir visas žemes lenkų pagrobtas!"— pareiškė komandantas p. Vitukynas. Publika palydėjo jo kalbą aplodismentu.

Antru kalbėtoju buvo perstatytas vilnietis p. V. M. Čekanauskas, kuris savo trumpoj kalboj taipgi pasmerkė lenkų imperializmą". Nenusiminkit lietuviai — sakė jis, — lenkai amžinai neviešpataus Lietuvos šimtmetinėje sostinėje Vilniuje. Ateis palankus momentas, kuomet lenkai bus išvyti iš Vilniaus. Kalbėtojas pareiškė, kad Vilniaus atvadavimas galimas. Jis nurodė lenkų silpnybes ir lietuvių patvarumą ir kitas sąlygas kurios rodo, duoda progas lietuviams atvaduoti pavergtą Lietuvos dalį.

"Kas netiki, kad Lietuva Vilnių atvaduos, tas labai klysta, —pareiškė kalbėtojas. Aš tikiu, nes žinau pavergto krašto žmonių nusistatymą ir pasiryžimą nusikratyti lenkų valdymo. Nuvažiuokit į pavergtą Vilnijos kraštą, paklausykit žmonių kalbų, savo akimis pamatykit tenai esamą politišką ir ekonominę padėtį, įsitikinsit, suprasit, kad Vilnius ir jo kraštas neatskiriamas nuo Lietuvos. Aš tenai buvau, savo akimis viską mačiau ir savo ausimis girdėjau, tatai sakau, kad abejonėms vietos nėra, kad kas abejoja, tas labai klysta. Vilniaus atvadavimas bus lengvesnė užduotis negu buvo iškovojimas Lietuvai nepriklausomybės." Kalbėtoją publika palydėjo gausum aplodismentu.

Pirmininkas p. Poškus trečiu kalbėtoju perstatė VVS delegatą "Musų Vilnius" žurnalo redaktorių, žymų rašytoją žurnalistą iš Lietuvos atvykusį gerb. p. Vinca Uždaviniją publika vėl sveikino jį gausum aplodismentu ant scenos pasirodžiusį.

LIETUVIAI!
SKAITYKYT ir PLATINKIT AMERIKOS LIETUVĮ

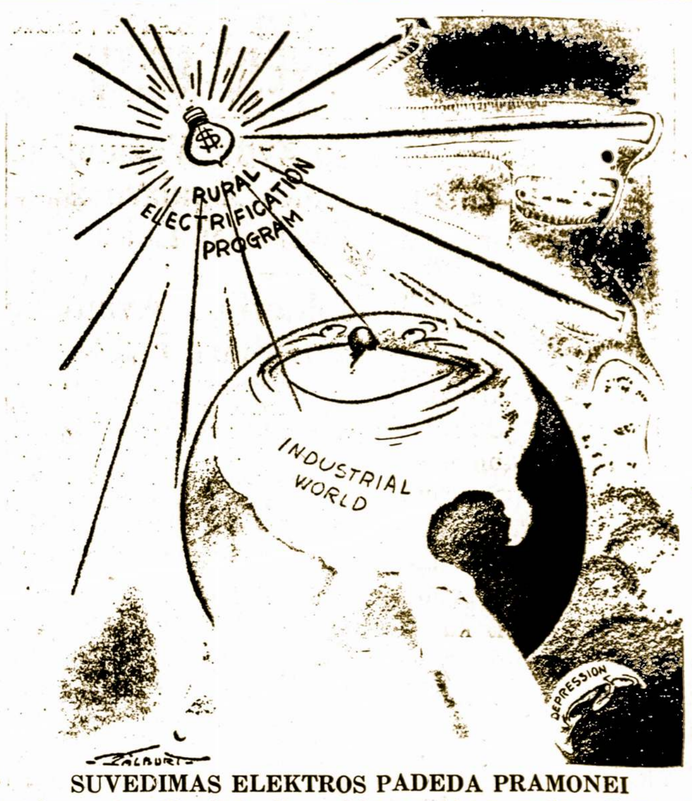

SUVEDIMAS ELEKTROS PADEDA PRAMONEI

Naudos paeinančios iš įvedimo elektros ukiuose netik paliečia ukininkus ir ukius, bet ir fabrikų darbininkus, krautuvių savininkus, amatininkus, angliakasius, medžio išdirbimo ekspertus. Visi naudojasi pelnu iš elektros linijų pratęsimo ukiuose, gi nuo ukininko ir jo žmonos pečių nuimta sunki našta. Morris L. Cooke, Įvedimo Elektros Ukiuosna administratorius pareiškė, kad paprastas ukis gali buti sumodernizuotas su elektra už $1,000.

Gerb. V. Uždavinio Kalba Buvo Labai Įspudinga

Preligentas prabilo į publiką pareikšdamas: "Sveiki broliai ir sesutės New britaniečiai!" Vėl pasigirdo aplodismentai. Gerb. p. Uždavinys savo gražia kalba, kalbėjo žavėjančiai, įspudingai. Laike jo kalbos salėj viešpatavo rami tyla, visi įdomiai klausė jo kalbos, tik retkarčiais aplodismentai sudrumzdavo tylą.

Preligento kalba ne vieną pravirkdė, ne vieną prajuokino. Gerb. p. Uždavinys geras kalbėtojas, moka publiką pravirgdint ir vėl nuramint ir prajuokinti. Kuomet jis dramatišku tempu dėstė pavergtų lietuvių gyvenimo sunkias sąlygas jų persekiojimą ir kankinimą, kuomet prisiminė a.a. tragediškai nužudytą Juozą Bakanauską ir jo seną mamytę, kuomet jis paaiškino kaip lenkai Bakanauską sušaudė, daugelis Newbritaniečių, ypač moterų gailiai apsiverkė.

Tačiaus kaip jis pradėjo lenkus kritikuoti, teisingai pašiepti ir nurodinėti jųjų kvailumą, nekulturingą veikimą pavergtoj Lietuvos daly, ne kartą publiką prajuokino. Žodžiu, jo kalba buvo žingeidi, labai rimta ir žavėjanti, daug informacijų davė klausytojams.

Aš jo kalbą ištisai parašyti, atpasakoti negaliu, nes stinga vietos laikrašty, tačiau svarbesnius jo pareiškimus bei pasakojimus patieksiu gerb. "A. L." skaitytojams.

Kaip Mes Vaduojam Sostinę Vilnių

"Musų kova atvadavimui sostinę Vilnių ir visus pavergtus kraštus, — pareiškė p. Uždavinys, — yra taikinga ir kulturinga, mes vaduojam Vilnių ne su ginklu, bet su plunksna, su teisybės žodžiu, su raštu lygiai taip, kaip mes vadovom Lietuvą kovodami už jos nepriklausomybę. Šitokia kova eina labai lėtu tempu, bet kasmetą mes gaunam laimėjimus.

"Taikinga kova mažiau reikalauja iš musų aukų ir gyvybių negu kardo, ginklo rankoje kova. Bet kaip ateis palankus momentas, tuomet teks pavartoti ir ginklą, kardą ir šautuvą ir sprogstančią granatą, bet kol tas momentas ateis, mes kovojam kulturingu budu, su plunksna ir žodžiu.

"Musų taikingos, kulturiškos kovos frontas labai toli siekia. Vilniaus vadavimo bare stovi tukstančiai lietuvių Lietuvoje, tukstančiai lietuvių gyvenančių pasaulio kraštuose; prie Vilniaus baro stovi pavergti krašto lietuviai. Vilniui Vaduoti Sąjunga vadovauja šitai kovai, jos ranka toli siekia, toji ranka retai kam matoma, patys lenkai jos matyti regali, bet žino, kad toji ranka pasiekia kiekvieną rytinės Lietuvos kampelį po lenkų okupacija.

VVS nematomoji galinga ranka tankiai papurto lenkus, nugazdina barbariškus lenkų žandarus; tankiai parblokšta pavergtą lietuvį pakelia, pastato ant kojų ir pastumėja jį toliau žengti, eiti pirmyn. Šelpia lenkų ruskriaustus lietuvius, šelpia tas rytinės Lietuvos motinas ir tėvus kurių sunai lenkų suimti ir įkalinti arba sušaudyti. Žodžiu, VVS ranka pasiekia visus, ne tik lietuvius, bet jųjų artimus kaimynus po lenkų vergijos jungu prispaustus, butent gudus ir ukrainus. Musų ryšiai palaikomi su kitų lietviams palankių tautų organizacijomis ir žmonėmis, kovojančiais su lenkiška priespauda. Žodžiu, VVS organizacijos veiklai ir jos kovų frontui ribų nėra net pačios Lenkijos ir kitų šalių viduj".

Lietuviai Gyvi, Nenutautinti

"Nors lenkai bando užgniaužti lietuvybę, pasmaugti visus lietuvius veikėjus inteligentus ir kaimo bernus kovojančius. Lenkai uždarydami lietuviškas mokyklas, bibliotekas ir skaityklas, uždarinėdami organizacijas, suvaržydami spaudą, neleisdami susirinkimus daryti, neduodami leidimo paprastoms kaimo jaunimo "vakaruškoms" ir pramogėlėms, neduodami leidimo įsigyti ir namuose laikyti radio imtuvą, klausyti iš Kauno radio lietuviškų paskaitų Vilniečiams teikiamų, manė, kad jie tokiu budu užsmaugs lietuvybę, privers lietuvius buti ištikimais. Bet dėja, tokis lenkų žiaurus puolimas tik dar labia suerzino ir paskatino pavergtus lietuvius grieščiau su okupantais kovot ir nepasiduot. — pareiškė p. Uždavinys.

"Dabar pavergti lietuviai dar su didesniu atsargumu, su didesniu pasiryžimų kovoja su lenkais; dabar kur kas daugiau aukų, tragediškų aukų pavergtoj Vilnijoj buna, bet vilniečiai žino, kad be aukų ir kančių kovą laimėti sunku, kad reikia pasiaukauti. Ir nenuostabu, kad ne vienas vilnietis jaunuolis kantriai kenčia, bet nieko neišduoda, rizikuoja savo gyvybę, heroiškai ir kantriai neša kančių kryžių ant savo pečių, bet ryžtąsi savo priešui nepasiduoti.

"Lenkai nesulenkins pavergtų lietuvių. Jie pavergė juos ir jųjų žemę, bet negalės pavergti jųjų patvarią kilnią sielą. Ne, nepavergiami vilniečiai moka kovoti, moka lenkus apgauti, moka lenkų žandarus apeiti, dienos ar nakties metu per demarkliniją pareiti.

"Lietuviška kalba niekinama, liietuviškas raštas draudžiamas rytinėj Lietuvoj. Mokyklos uždarytos, bibliotekos ir skaityklos uždarytos, turtas konfiskuotas, bet tas nereiškia, kad lenkai pasmaugė lietuvišką raštą! O ne, gerbiamieji, nepasmaugė! Šiandieną iš laikinosios sostinės Kauno įvairiais keliais spausdintas žodis vežimais eina į rytinę Lietuvą, pasiekia visus jos kampelius. Toji VVS nematoma ranka visur veikia, vadovauja, literaturą pristato taip kaip anais "Aušros" ir "Varpo" laikais iš Tilžės į rusų žandarų valdomą Lietuvą. Tatai aišku, kol tokis lietuvių pasiryžimas bus, tol jųjų nutautinimas bus nepasiekiamas. Lenkų pastangos veltui bus.

"Jei rusai per suvirš šimtą me-

Sveikatos Skyrius

DR. JOHN L. RICE, SVEIKATOS KOMISIJONIERIUS
New Yorko Miesto

KAS YRA ŠLAPLIGĖ?

Šlapligėje kunas negali vartoti cukrų ir krakmolą kaipo maistą. Tai nelaiminga, nes cukrus ir krakmolas yra tarpe musų svarbiausių maistų ir kunas jų reikaiauja valgiuose. Kuomet šlap lige sergantis vartoja cukrų ir krakmolą, cukrus greitai pasirodo žmogaus šlapume, ir kunas visai negauna to, ko reikalauja. Ir kadangi cukrus erzina inkstus tai jie nuolat traukia ir greitai išleidžia vandenį. Ligonis priverstas gerti daug vandenio, bet vistiek jis visad ištroškęs. Jo svarstis puola, nes kunas negauna užtektinai maistingo maisto.

Skaitytojas gal patėmys kad mes kalbame apie krakmolinį maistą, pavyzdin cukraus. Kune krakmolas greitai pavirsta į cukrų; tai vienintėlė forma, kurią kuno celelės gali vartoti. Krakmolinį maistą vadiname duoną, visokių rušių grudinį maistą, bulves, burokus, ropes, morkas, ir visą maistą, pagamintą iš miltų kaip "spaghetti", makaronus ir lakšinius. Daug vaisių turi krakomlo arba cukraus. Tad aišku, kad žmogus, kuris negali tinkamai vartoti cukrų ir krakmola kaipo maistą, turi mažai iš ko pasirinkti.

Ir todel išradimas "insulin" yra svarbi dovana šlaplige sergantiems. Vartodami "insulin" šlaplige sergantieji šiandien gali vartoti naudingą ir pakankama dietą, net su nekuria dalimi cukraus ir krakmolo. Jiems nereikia bado kęsti. Faktas jeigu jie seks gydytojo patarimų, tai jie atliks savo kasdieninius dalykus kaip ir sveikas žmogus.

GEROS ŽINIOS ŠLAPLIGE SERGANTIEMS

Kiek iš mano skaitytojų žino, kad suvirš pusė milijono žmonių Suv. Valstijose šlaplige serga? Visai nesenei mes radome kaip plačiai šita liga išsiplėtojus, o kas dar svarbiaus medikališkas mokslas jau mums davė tinkamą tos ligos gydymą.

Atsimename, kad visai nenosenei ta liga gazdino visus senesnius žmones, nes gydytojai visai nežinojo ką daryti. Daugumoje atsitikimų, kada liga gerai išsivystė, tai ligonis išgyveno tik vieną arba du metus. Bet šiandien, ačiu naujiems išradimams, liga taip gydoma, kad ligoniai išgyvena savo normalį gyvasties laiką. Toliaus jie gali atlikti kasdieninius darbelias kaip normaliai šlaplige nesergantieji žmones.

Ėmė labai daug metų ir per visokius moksliškus ištyrinėjimus p e r v i s ą pasaulį tik suprasti apie š i t ą l i g ą. Dr. Allen parodė kiek buvo galima nuveikti bado keliu. Bet liko dviems Kanadoje mokslininkams, Banting ir Best, University of Toronto laboratorijose rasti garsų "insulin".

Iš priežasties, kad šlapligė yra taip išsiplatinus ir tiek daug žmonių ja serga; to nežinodami jie n e g a u n a tinkamą gydymą ir svarbiausia todel, kad šlaplige sergantieji gali išgyventi jų pilną laiką šiame pasaulyje, tai mes stengsimės ir ateityje išleisti daugiau įdomių straipsnių apie šitą ligą.

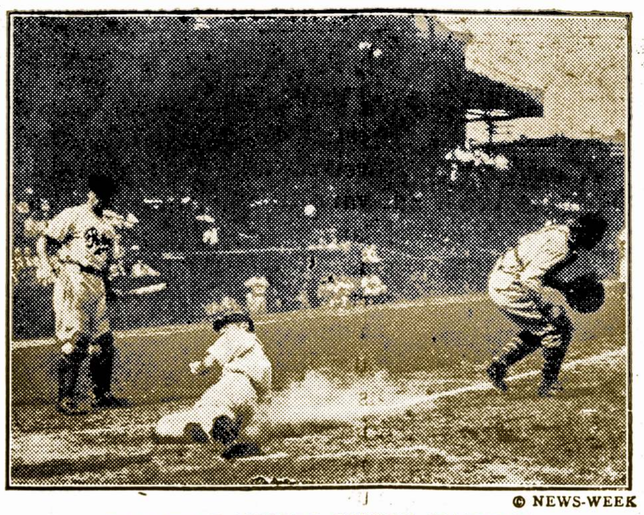

© NEWS-WEEK

GIANTS LAIMĖJO LYGOS KARUNĄ

Svarbus momentas base-bolo lošime, "Phillies" su "Giants". Whitney, "Phillies" lošėjas vidury; Gus Mancuso, "Giants'" stovi dešinėje, gi Wilson irgi "Giants" ka rėje.

APIE ĮVAIRIUS DAIKTUS

Mirties Paslaptis

Paryžiaus Panteone yra paveikslas, vaizduojąs Šv. Demiso mirtį, ir čia pat įvykusį stebuklą. Šventasis eina, laikydamas rankoj savo nukirstą galvą. Daukantas pasakoja savo istorijoj, kad senovės lietuviai taip stipriai sėdėdavę ant arklio, kad nukirtus kovoj jiems galvą, dar kelis šimtus žingsnių jodavę be galvos, nenukrisdami. Pasakojama, kad kai budelis, nukirtęs nudurusiai Maratą Šarlotei Korde galvą ir ją pakėlęs už plaukų rode miniai ir sudavė per veidą, tai nukirstos galvos veidas paraudęs. Didžiosios prancuzų revoliucijos laikais buvo pasmerktas mirti vieno gydytojo draugas. Jam turėjo nukirsti galvą giljotina. Gydytojas su draugu susitarė kad jis stovėsiąs prie giljotinos ir kai tik galva bus nukirsta, jis ją paimsiąs ir riktelsiąs į ausį. Jei dar galvoj butų sąmonė, tai tegu ji mirktelėja tris kartus. Draugas pažadėjo padaryti, jei tik galėsiąs.

Nukirtus galvą, gydytojas ją sugriebė, pakėlė ir riktelėjo į ausį. Galva dar suskubo du kartus mirktelėti ir sustiro.

Tikri ar netikri šie atsitikimai, sunku pasakyti, bet kad mirtis neįvyksta vienu akimirksniu — tai aišku. Ne visos mirusio žmogaus kuno dalys iš karto numiršta. Spėjama, sakysim, kad smegenys dar veikia bent 12 valandų po mirties. Vadinasi, miręs žmogus dar gali sapnuoti. Pastebėta, kad mirusiųjų dar auga pirštų nagai. Taigi, kad, iš tikrųjų, žmogus miršta — lieka paslaptimi. Mirties paslapčiai išaiškinti yra daromi įvairūs bandymai su gyvuliais, ypač su šunimis. Tie bandymai yra žiaurūs, bet mokslui reikalingi. Rusų mokslininkams, pvzd., pavyko išlaikyti gyvybę nupiautoj šuns galvoj kelias valandas. Šuns galva yra nupiaunama ir sujungiama su tam tikru aparatu, kuriam yra panašus į kraują skystimas. A p a r a t a s tą skystimą varo į gyslas ir galva tuojau atsigauna. Ji atmerkia ir užmerkia akis, iškiša ir įtraukia liežuvį, pažįsta skonį: saldų daiktą ryja, o kartų — išmeta lauk. Šie bandymai rodo, kad tik mirusio gyvo daikto vieną ar kitą sąnarį dar galima kuriam laikui atgaivinti. Panašius bandymus daro ir vokiečių mokslininkai. Žinoma, šiuo laiku toki bandymai turi t i k grynai moksliškos reikšmės, tačiau vėliau gali įgauti ir praktiškos. Sakysim, butų galima nužudytą žmogų trumpam laikui atgaivinti ir patirti, kas jį nužudė, ir t.t... Ar tokie bandymai gali privesti prie mirties nugalėjimo — tenka labai abejoti.

liavą kaip ligi šiol nešėte kartu su kitų Amerikos lietuviškų kolonijų lietuviais; atminkite, kad kiekvienas jusų doleris ir centas, skirtas Vilniaus vadavimo reikalams lošia svarbią rolę kovoje su lenkais".

Kalba Valickas

Paskutiniu kalbėtoju buvo vilnietis, iš Lenkijos kariuomenės pabėgęs p. Valickas, a.a. Juozo Bakanausko pusbrolis iš Molių kaimo, Valkininkietis. Gerb. Valickas papasakojo kaip jis su kitais lietuviais veikė, kaip su a.a. Bakanausku, kurį lenkai paėmė kariuomenėn pakėlė į puskarininko laipsnį, kad tokiu budu vėliau konspiratyviškai jį įtarus ir apkaltinus, kad pastačius į karo teismą ir sušaudžius. "Tą jie žinoma ir padarė — sakė p. Valickas, sušaudė lietuvį didvyrį Juozą Bakanauską.

"Užsidegiau kerštu prieš lenkus ir aš, bet dėja, lenkai laikui bėgant ir man rengė tokį pat likimą kaip mano pusbroliui Bakanauskui. Suėmė mane, mušė, kankino, bet aš neišdaviau savo draugų. Tankiai be žado gulėjau keletą valandų, užmušti žandarai manęs nenorėjo, nes nebutų turėję "kaltininko" teisme pastatyti, tatai mušė ir kankino, tiktai nedrįso užmušti. Pagaliau pasprukau, budamas lenkų kariuomenėj ir nujausdamas savo likimą, pabėgau. Dabar lenkų ranka manęs pasiekti negalės".

Ne vieną šiurpuliai pakratė girdint p. Valicko pasakojimus kaip lenkai žandarai jį kankino ir ką jis pergyveno, mylėdamas savo kalbą, savo kraštą ir kovodamas už savo žmonių teises.

Programą užbaigė choristai gražiomis dainomis ir sudainuodami (su visa publika) tautos himną. Taip newbritaniečiai paminėjo "Vilniaus Gėdulos" 16-tą sukaktį. Gerb. V. Uždavinys kalbės Hartforde 11-tą d. spalio. **"A. L." Koresp. X.**

Laikykite Worcesterio Mėgiamą Alų Nuolatos Jusų Namuose!

Brockert's ALE

Sugražinamose ir Molinėse BONKOSE

ALUS
ŠVIESUS ALUS
STOKO ALUS
PORTERIS

WORCESTERIO PRODUKTAS

IŠ KRANO IR BONKOSE VISUR WORCESTERIO APSKRITY

Politiškas Skelbimas Politiškas Skelbimas

LEVERETT SALTONSTALL, REPUBLIKONŲ KANDIDATAS Į GUBERNATORIAUS PADĖJĖJUS

SALTONSTALL STOJA UŽ TAUPUMĄ

Prieš du metu didžiuma balsų išrinkti kalbėtojas Leverett Saltonstall ir Valstijos sekretorius Frederic W. Cook pasiliko valdžioje ir veda kovą už švarų ir teisingą valdybą Massachusetts valstijoje. Leverett Saltonstall, dabar republikonų kandidatas į gubernatoriaus padėjėjus, paremtas kitų republikonų valdininkų, vadovavo toje kovoje. Vienas iš didžiausių laimėjimų laike paskutinės sesijos buvo atmetimas sumanymo išleisti bonus, kurie butų kainavę valstijai $9,000,000. Massachusetts valstijos laikraščiai paskelbė šitą laimėjimą kaipo laimėjimą žmonėms, kurie suvaržyti taksų mokestimis, bijojo, kad nepaisantieji valdininkai neuždėtų dar daugiau skolos.

Leverett Saltonstall tarnaudamas valstijos valdžioje per aštuonis metus, užsitarnavo abejų partijų pagarbą iš priežasties sveiko sprendimo, valstijos valdžios žinojimo visuose departamentuose ir į nepermainamo teisingumo. Saltonstall yra narių šeimynos, kuri per tris istorijos šimtmečius davė daug vadų Massachusetts valdžioje. Visi piliečiai, kurie pageidauna teisingos tikslios ir pažangios valdžios, remia Saltonstall kandidaturą.

Leverett Saltonstall mėgsta savo liuoslaikį praleist namuose. Visi mėgsta turėt jį už kaimyną. Jo linksmiausios valandos yra tarp savo kaimynų ir su savo žmona ir savo penkiais vaikais lauke. Jisai savo liuosą laiką pašvenčia sportui ir darbui savo ukyje ir darže.

Saltonstall daugiausia rupinasi apie problemas ir klausimus, kurie liečia darbo žmonių reikalus. Jis yra labai malonaus budo ir mėgstąs padaryt žmonėms ką nors gero. Jisai siųlydamas savo kandidaturą, palieka balsuotojams išsirinkt tokį valdymą, kuris jiems patinka. Jei pasirinks prastą valdymą, bus bėdos. Bet jei jie nori sugryžt prie teisingo ir pažangaus amerikoniško budo valdymo, tai turi stoti už ką stovi republikonų valstijos bilietas. Atėjus balsavimams, atiduokite savo balsa už Leverett Saltonstall, republikonų kandidatą į gubernatoriaus padėjėjus.

Dabar Žmonės Ilgiau Gyvena

Seniai dažnai giriasi savo sveikata. žinoma, jau tas faktas, kad jie ilgai gyvena, yra užtektinas jų organizmo sveikatos įrodymas. Bet visokios kalbos, kad kadaise pirmiau žmonės buvo sveikesni, neturi jokio pagrindo. Atminkime, jog dabartiniai seniai tai rinktiniai iš tų šim tų, kurie kartu su jais gimė, bet išmirė. Kas buvo liguistas, tą jau senai žemė slėgia. Atvirkščiai. Nudienis medicinos, itin higienos žydėjimas apsaugo daugelį musiškių nuo priešlaikinės mirties, ko nebuvo kitados. Vidutiniškai žmonės gyvena dabar ilgiau negu senaisiais laikais. Lieka tik kovoti su naujagimių ir aplamai vaikų nenormaliai dideliu, didesniu negu civilizuotiems kraštams d e r a, mirtingumu. Senti žmonės pradeda įvairiai: nuo 40 ir nuo 60 metų. Kitas ir 70 metų turėdamas jaučiasi ne blogiau už jaunuolį. Kada pradeda reikštis senatvės pažymiai, pareina nuo rasės, klimato, gyvenimo aplinkumos, paveldėjimo, bet svarbiausia, nuo žmogaus nusiteikimo. Linksmo budo individai, optimistai, geriau laikosi ir ne tiek pasiduoda gyvenimo smugiams, kaip apsileidėliai ir niauros.

TRYS DEVYNIOS

Tai vaistai, kurie gydo ir stiprina kraują nuo įvairių ligų. Tas trijankas atgabeno tiesiai iš Palangos į Worcesterį vienas lietuvis amerikietis — Kaulakis. Jis buvo sustojęs Amerikos Lietuvio knygyne ir paliko po porą tuzinų pakelilų keturių rušių gyduolių — dvi rušys Trijų Devynerių, viena rušis parsiduoda po doleri, o kita po 75c pakelis.

Taipgi paliko dviejų rušių arbatas, kurių pakelis parsiduoda po 50 centų. Ant kiekvieno vaistų pakelio yra parašyta nurodymai kaip tą gydančią arbatą reikia vartot.

Norėdami įsigyt pakelį, kreipkites Amerikos Lietuvio krautuvės adresu: 14 Vernon gatvės, Worcester, Mass.

tų nepajėgė nutautint lietuvių, jei vokiečiai per arti 500 metų nepajėgė nutautinti mažalietuvių, tai lenkai taipgi negalės nutautinti lietuvių rytinėj lenkų okupuotoj Lietuvoj.

"Dabar lenkai privertė lietuvius savo vaikus leisti į lenkišką mokyklą; lietuvių vaikučiai mokinami lenko mokytojo. Tankiai pasitaiko, kad lenkas mokytojas surengia savo mokinių vakarėlį, išmokina vaikus giedot lenkišką himną, deklamuot lenkiškas deklamacijas; norėdamas parodyti lenų žandarams ir valdžios atstovams kaip jis lietuvių vaikus pavertė lenkais, surengtoje pramogėlėje, kuomet žandarai ir aukšti valdininkai susėda pirmose eilėse, pakilus uždangai ant scenos, vaikučiai, lenko mokytojo mokiniai vieton užgiedoti: "Ješče Polsčia nezginenla", užgieda "Lietuva tėvynė musų"! Lenkai stovi ir klauso, neriasi iš kailio lenkas mokytojas, girdėdamas lietuvių tautos himną savo mokinius giedant. Vieton lenkiškų deklamacijų lenkai girdi lietuvių vaikus deklamuojant apie Gedeminklanį, apie Trakų samanotą Pilį ir Vytautą Didžiąjį.

"Taigi ,sakau, kad toji VVS ne matomoji ranka, slaptai veikianti ir mokinanti bei padrąsinanti pavergtus lietuvius, ne kartą yra iškirtus prošepanams šposą; žinoma, pradžios mokyklos mokinius, lietuvių vaikus lenkų žandarai ir mokytojas areštuoti negali, kalėjimam nesodina, jie pradeda ieškoti "kaltininkų" kaime ir miestely, bet kol suranda užtrunka daug laiko, o tankiausia negali s u r a s t i. Suranda tik tuomet kaip lietuvių tarpe atsiranda išdavikų, parsidavėlių už lenkiškus zlotus.

"Aš negaliu jums, gerbiamieji, viską išpasakoti iš vilniečių pasiryžimo, negaliu pasakyti visus veiksmus VVS organizacijos, nes man neužtenka laiko, prie to, kaip kurių dalykų negaliu sakyti, nes tai butų išdavystė! Bet pareiškiu, kad mes Vilnių vaduojam plačiu frontu veikdami per VVS ir, mes tikimės, kad savo tikslą pasieksim, sostinę Vilnių ir visą pavergtą kraštą atvaduosim.

"Vilniečiai drąsųs kovotojai. Juk ne kartą į mano raštinę atėjo jauni lietuviai iš okupuotos Lietuvos ir sugniaužę savo kumštis daužė man rašomąjį stalą, — pareiškė p. Uždavinys, — jie reikalavo ne tik literatura juos aprupinti, bet duoti jiems bombų ir ginklų! Žinoma, mes atsisakėm patenkinti jųjų reikalavimą, nes musų nusistatymas ginklo kol kas nekelt, bombų nevartot lenkų sprogdinimui tol, kol nebus palankus momentas. Aš tiems drąsuoliams pareiškiau, kad kaip bus laikas, tuomet jiems duosim ginklus ir bombas, bet dabar musų kova su lenkais turi eiti taikingu budu, o ne su ginklu rankoje. Iš šitų mano pareiškimų, galite numanyti, suprasti kokį nusistatymą turi pavergtieji lietuviai, kai jie geidžia sprogdinti Lenkiją iš vidaus. Tokį nusistatymą turi kitų tautų pavergti žmonės, kuriems įkirėjo lenkų persekiojimas ir politiška priespauda. Tatai aišku, kad tokį nusistatymą lietuviai turėdami neišsižadės savo kalbos, neatsisakys savo tautos, nebus lenkais. Aišku, kad toji musų kova anskščiau ar vėliau, bus laimėta! Jei taikingu budu kovodami tikslo nepasieksim, tai su ginklų rankoje mes kovosim, bet Vilnių atvaduosim! — pareiškė gerb. p. Uždavinys.

"Baigdamas savo kalbą, prašau jus, newbritaniečiai, stovėti prie Vilniaus vadavimo baro kaip ligi šiol stovėjote, neškite VVS vė-

Kas Dedasi Lietuvoje

KAIP DIRBS NAUJASIS LIETUVOS SEIMAS

Rugsėjo 1 d. įvykusiame antrame naujo seimo posėdyje buvo išrinkta seimo statutui paruošti komisija. Komisiją sudarė 5 atstovai Ant. Merkys, J. Indrišiunas, inž. J. Viliušis, agr. A. Gilvydis ir agr. T. Jakubauskas. Komisija, pirmininkaujama Ant. Merkio, statutą per savaitę paruošė ir jo projektą išsiuntinėjo seimo nariams. Atstovai dėl projekto pareiškė savo nuomonę ir jį grąžino statutui paruošti komisijai. Komisija, atstovų pareikštomis nuomonėmis vadovaudamosi, galutinai statutą suredagavo ir jį įteikė laikinąjam seimo pirmininkui inž. K.Šakeniui.

Rugsėjo 17 d. įvyko naujojo seimo trečiasis posėdis, kuriame šis statutas ir buvo priimtas. Statutas — tai yra įstatymas, kuriuo remiamas visas naujojo seimo darbas. Šiame statute pirmiausia nustatyta nauja įstatymų priėmimo tvarka. Dabar įstatymo projektų skaitymo seimo posėdžiuose jau nebus. Įstatymai pirmiau bus apsvarstyti tam tikrose seimo komisijose. Tačiau ir komisijose kiekvienas atstovas dėl įstatymo gali pareikšti savo nuomonę. Įstatymai seime bus svarstomi tik tada, kai jie bus jau galutinai paruošti. Įstatymą seimui gali pasiūlyti ministerių kabinetas arba bent penki seimo atstovai.

Įstatymą svarstant seime, pirmiausia žodis bus duodamas ministerių kabineto atstovui, kuris išdėstys seimui, koks yra siulomasis įstatymas ir kodėl jisai siūlomas. Po to bus duodamas žodis seimo atstovams pasisakyti, ar tokio įstatymo reikia ir ar jis yra skubus. Po atstovų kalbų bus duodamas seimui svarstyti tolimesnis įstatymo likimas. Jeigu seimas pripažins, kad šitas įstatymas yra tikrai kraštui naudingas ir butinas, tai jis bus perduotas čia pat išrinktai seimo komisijai. Komisija turi įstatymą apsvarstyti nevėliau, kaip per 15 dienų. Kai komisija įstatymą peržiuri ir jame įrašo reikalingas pataisas, tai tada jis antrą kartą įnešamas į seimą. Pirmiausia apie įstatymą kalba jį svarsčiusios komisijos atstovas, paskui ministerių kabineto atstovas ir po to dėl jo gali pasisakyti visi seimo nariai. Kai įstatymas yra jau pakankamai aptartas, tada jį svarsto seimas ir priima arba dar leidžia komisijai įrašyti nurodytas pastabas. Jeigu įstatymas yra skubus, tai ministeris pirmininkas kreipiasi į seimo pirmininką, prašydamas, kad įstatymas butų svarstomas be eilės. Tada jis gali buti svarstomas ir be komisijų, o tiesiog seimo visumos susirinkime.

Naujame seimo statute numatyta, kad seimo prezidiumas bus renkamas visai seimo kadencijai, tai yra penkeriems metams. Tačiau 10 seimo atstovų pasiulius, prezidiumas arba atskiras jo narys gali buti perrinktas. Kalbų tvarka nustato, kad negalima atstovui kalbą skaityti iš rašto, jeigu seimo pirmininkas to nėra leidęs. Mat, kai kurių parlamentų praktikoje, yra buvę atsitikimų, kad atstovas į tribuną atsineša knygą kokiu nors klausimu ir skaito jos ištisus puslapius tuo budu užimdamas labai daug laiko. Taip pat bus negalima tuo pačiu klausimu kalbėti daugiau, kaip du kartu. Kelis kartus galės kalbėti įstatymo pranešėjas ir ministerių kabineto atstovas. Kiekvienas atstovas vienu klausimu seime galės kalbėti ne ilgiau, kaip valandą. Tiktai jeigu seimas ras, kad jo kalba įstatymui yra naudinga, tada jis galės kalbėti ir ilgiau.

Seimas visus reikalus spręs paprasta balsų dauguma. Tačiau kai kuriems reikalams, kaip ministerių kabineto pasitikėjimui ir kitiems, bus reikalinga tam tikra atstovų dauguma, kurią numato Lietuvos valstybės konstitucija ir kiti seimo įstatymai. Visi įstatymai bus baluojami viešai, bet jeigu nors 5 seimo atstovai pareikalaus, tai bus balsuojama slaptai.

Paklausimą vyriausybei gali duoti kiekvienas atstovas, jį raštu įteikdamas seimo pirmininkui. Vyriausybė į paklausimą turi atsakyti per 10 dienų. Interpeliacija gali buti paduota tiktai nemažiau, kaip 5 atstovams pasirašius. Paduota interpeliacija išdalinama seimo atstovams susipažinti. Seimas interpeliaciją atiduoda apsvarstyti komisijai. Jeigu interpeliacija priimama, tai ji perduodama ministeriui pirmininkui, kuris per 15 dienų turi į ją atsakyti. Atsakymą išklausius, duodamas žodis atstovams. Po atstovų kalbų ministeris gauna žodį, o po to skelbiama pertrauka vienai — dviems valandoms. Jeigu po pertraukos seimo prezidiumui įteikiamas bent 15 atstovų pasirašytas pasiūlymas pareikšti vyriausybei ar atskiram ministeriui nepasitikėjmą, tai tas pasiūlymas balsuojamas. Konstitucija numato, kad vyriausybei ar atskiram ministeriui seimas nepasitikėjimą gali pareikšti trims penktadaliais atstovų balsų. Jeigu pareiškiamas nepasitikėjimas, tai visas ministerių kabinetas arba atskiras ministeris turi tuojau atsistatydinti. Naujasis seimas turės peticijų komisiją, kuri svarstys visas peticijas ir iš to svarstymo išvadų galės pasiulyti arba paklausimus, arba interpeliacijas arba įstatymo sumanymą. Be to, seimas dar turės biudžeto, užsienių reikalų, finansų ir kitas komisijas. — Tsb.

400 Metų Senumo Koplytėlė Lietuvoje

Rytų Lietuvoje, Utenos apskr. netoli Malėtų miestelio yra senas Rudesos bažnytkaimis. Dabartiniu metu jis yra nedaug kam žinomas, tačiau pareityje jo buta gana įžymaus. Kaip pasakojama, Rudesos bažnytkaimis 1535 m. įkurusi karalienė Bona, kuri kilimo buvusi Italijos princesė. Kiek laiko po įkurimo, bažnytkaimis gerokai išsiplėtė ir buvo virtęs Inturkės parapijos centru. Vėliau Rudesa savo augimu Inturkę aplenkė Rudesoje paliktą tik maža koplytėlė, kuri miškelyje ir dabar tebestovi, nors ji turi 400 metų. Koplytėlė ypatinga tuo, kad turi altorių papuoštą sena ir retai kur sutinkama ornamentika.

AMERIKOS LIETUVIO SPAUSTUVĖJE ATLIEKA VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

© NEWS-WEEK

DRAMBLIAI NENORI MAUDYTIS SU INSTRUKTORIUM
Kiekvieną dieną šitas anglų dreseruotojas nusiveda dramblius išmaudyt pajuryje. Kada jis bandė kartu su jais maudytis, vienas iš jų su savo šnipu ap purkštė smėlimis savo poną.

"KVIEČIU LIETUVOS SPORTININKUS ATSILANKYTI AMERIKOJE"

Viešintis Lietuvoje Amerikos lietuvių olimpiados komiteto pirmininkas adv. J. Bagdžiunas-Borden rugsėjo 19 d. Lietuvos kuno kulturos rumams įteikė Amerikos lietuvių sportininkų dovaną— taurę. Ta proga buvo suruoštas iškilmingas posėdis, kuriame dalyvavo Lietuvos sporto organizacijų atstovai ir gausus burys sporto žmonių, tarp kurių ir žymusis Amerikos lietuvių sportininkas Pranas Lubinas. Šiame posėdyje adv. J. Bagdžiunas, prieš įteikdamas taurę, pasakė ilgą kalbą, kurioje prisiminė savo ir kitų susipratusių lietuvių Amerikoje darbą. Jis pareiškė, kad Lietuvos ir Amerikos lietuvių sportininkų susiartinimo mintį paskleidęs pernai Amerikoj lankėsis Draugijos Užsienio lietuviams remti pirmininkas adv. R. Skipitis ir toji mintis jau davė gražių vaisių. Visi Amerikos lietuviai sportininkai, kurie per pasaulio lietuvių kongresą viešėjo Lietuvoje ir dalyvavo kongreso sportinėje dalyje, į Ameriką grįžo tikrais patriotais. Jie ir dabar dar negali atsigerėti Lietuvos gražumu, smagiai joje praleistomis dienomis ir svetingaisiais broliais lietuviais. Šita graži pradžia turi buti dėl to išplėsta į didelį susiartinimo darbą, nes tik jaunieji pajėgs sulaikyti gręsiančias ištautėjimo bangas Amerikoje. Toliau adv. J. Bagdžiunas padėkojo už gražų sportininkų priėmimą Lietuvoj ir įteikė dovaną — taurę, linkėdamas, kad taurėje įrašyti žodžiai: "Per protinį ir fizinį lavinimą į tautos solidarumą" nuolat butų kunijami ir tikrai atneštų naudos visiems lietuviams. "Ta pat proga kviečiu Lietuvos sportininkus atsilankyti Amerikoje, kur mes jus priimsime iškėstomis rankomis ir atviromis širdimis", — baigė adv. J. Bagdžiunas.

Kuno kulturos rumų direktorius V. Augustauskas pažadėjo dėti visas pastangas, kad taurėje įrašyti žodžiai butų įgyvendinti ir pažymėjo, kad ši taurė nebus uždaryta spintoje, bet praleista į sporto gyvenimą pagyvinti sportininkų darbui per varžybas del jos.

Šia proga, kalbas pasakė šaulių sąjungos vadas pulkininkas Saladžius, jaunimo atstovas St. Kenstavičius ir DULR pirmininkas adv. R. Skipitis. Kalbėtojai per adv. J. Bagdžiuną pakvietė Amerikos lietuvius sportininkus ateinančiais metais apsilankyti Lietuvoje į ruošiamą didžiulį Lietuvos jaunimo sąskrydį Kaune.

ADVOKATAS J. BAGDŽIUNAS LIETUVOS SPORTININKUS KVIEČIA Į AMERIKĄ

Advokatas J. Bagdžiunas sako, kad dabar retas kuris iš lietuvių jaunimo dabar skaito lietuviškus lakraščius. Mat, Amerikos lietuviai per savo partinius laikraščius vieni kitus šmeižia, o jaunimui visai tas neįdomu. Dėl to jaunimas daugumoje ir skaito tik angliškus laikraščius. Jaunimo dvasią kol dar nevėlu reikia gaivinti ir stiprinti.

Amerikos lietuvių jaunimą laikraščiais ir gražiomis prakalbomis sunku grąžinti lietuvybėn. Geriausia lietuvybės skiepijimo priemonė yra sportas, dainos, susitikimai su Lietuvos sportininkais. Jei tuo budu visai negalėtų sulaikyti nutautėjimo bangos, tai bent laikinai galėsim ją sustabdyti. Kad Amerikos lietuvių nutautėjimas eina plačia banga, galima spręsti iš to, jog iš praeitą vasarą atvykusių į Lietuvą 15 Amerikos lietuvių sportininkų tik vienas, dr. K. Savickas, gerai kalbėjo lietuviškai, o visi kiti arba silpnai, arba visai nemokėjo kalbėti lietuviškai.

O kiek daug lietuvybės atžvilgiu pasiekta tuo Amerikos lietuvių sportininkų atsilankymu į Lietuvą. Amerikoje gimę ir augę, neturėdami ne mažiausio supratimo apie Lietuvą, daugelis jų vaizdavosi, kad Lietuvoje vien lušnos, kad žmonės čia tarp akmenų ir kalnų gyvena... Tuo tarpu atvykę pamatė visai ką kitą: čia daug kulturingo jaunimo, daug gražių namų, kad ne lušnų, akmenų ir kalnų šalis, bet žydintis kulturingas ir gražus krastas. Grįžus Amerikon jiems buvo ir angliškų žodžių maža Lietuvai išgirti. Šiandien jie yra lietuvybės apaštalai. Savo draugų tarpe pasakoja jiems apie Lietuvą kuo gražiausiai, kelia lietuviškumo susipratimą. Tai tik pradžia, o kiek butų padaryta, jei kasmet lankytų vieni kitus, bendrautų. Todėl padaręs savo bendradarbiavimo pradžią, aš atvykau dabar kviesti Lietuvos sportininkus į Ameriką.

Be sporto, dar nutautėjimo sulaikymui didelę reikšmę turėtų kulturingas, labai gausiai iš Lietuvos gyvenimo vaizdais iliustruotas žurnalas. Jis galėtų buti leidžiamas kartu lietuvių ir anglų kalbomis. Jame reikėtų aprašinėti Lietuvos grožybę, didingą Lietuvos istoriją, kelti meilę Lietuvai. Ji galima butų spausdinti Lietuvoje, persiųsti Amerikon ir ten pigia kaina pardavinėti.

Nutautėjimo sulaikymui daug galėtų padėti Amerikos lietuvių žurnalistai. Štai ir dabar yra du žymūs lietuviai žurnalistai, dirbą žymiuose Amerikos anglų laikraščiuose, kurie nemaža padeda išgarsinti lietuvius ir pačią Lietuvą. Tačiau jie Lietuvoje nėra buvę, jos nepažįsta ir apie ją taip pat neperdaugiausia žino. O butų labai pravartu, tas nedaug ir kaštuotų, jei kasmet porą tokių žurnalistų butų pasikviečiama gyventi į Lietuvą. Jie asmeniškai susipažinę su Lietuva jos propagandos reikalu Amerikos anglų spaudoje galėtų daug padaryti. Be to, Amerikos lietuvių gabesnių studentu butų galima pakviesti į Lietuvą, jiems duoti stipendijų, kad jie Lietuvos universitete galėtų studijuoti. Ypač reikėtų kviesti žurnalizma studijuojančius studentus. Tokie žmonės, grįžę Amerikon butų lietuvybės pionieriai.

Mes, senesnieji, kurie Lietuvoje gimėm, esame traukiami į čia tėviškės vaidų, jos pasiilgimo, prisiminimo. Nors ir atsitolinom nuo jos, vis dar mumyse paliko tėviškės vaizdas, meilė jai, jos laukų pasiilgimas. Bet su jaunaisiais, kurie Amerikoje gimę ir augę — kas kita. Kol dar nevėlu, reikia visomis išgalėmis neduoti užgęsti juose lietuvybės kibirkštėlę, reikia ją nuolatos kurstyti, gaivinti. Ir visa tai reikia daryti tuojau nevilkinant.

Šia proga noriu išsitarti ir Amerikos lietuviams padarytas nuoskaudas: Prieš keliolika metų buvo padaryta didelė klaida, užtvėrusi tvorą Amerikos lietuviams grįžti į Lietuvą. Tada buvo išleistas nevykęs įstatymas, pilietybės ir nuosavybės įsigijimo reikalu. Toks įstatymas, kuriuo nustatyta, kad grįžęs iš Amerikos lietuvis, turi išgyventi Lietuvoje 10 metų ir tik tada įgija Lietuvos pilietybę. Tas įstatymas buvo nieku nepateisinamas. Visų Amerikos lietuvių svajonė buvo juo daugiau užsidirbti dolerių ir grįžti Lietuvon, čia nusipirkti namus ar ukį ir laimingai baigti tėviškėje savo dienas. Tą šimtai lietuvių ir darė. Bet grįžę tėviškėn patyrė, kad jie čia yra įnamiais. Turto nuosavybėn kad ir galėjo įsigyti, bet jis buvo ne jo. Toks įstatymas daugelį Amerikos lietuvių nuo nuosavybės įgijimo atbaidė ir jie visai nusiminę grįžo atgal į Ameriką. Jei tokio nevykusio įstatymo nebutų buvę, tai daug Amerikos lietuvių butų galėję įsikurti Klaipėdos krašte. Šiandien Amerikoje ukiški reikalai gerėja. Tad tą mintį butų galima vėl atgaivinti ir įgyvendinti. Tik reikia kas nors tuo klausimu daryti. Santykiai tarp Lietuvos ir Amerikos lietuvių turi buti draugiški. Tą plačią jurą, skiriančią vienus nuo kitų, reikia siaurinti draugiškumo ir artimumo ryšiais. Dar vienas budas palaikyti vienų su kitais artimesnius santykius — tai radio transliacijos iš Lietuvos. Reikėtų nors kartą per metus transliuoti lietuviškas dainas, muziką, pasakyti kalbų į Amerikos lietuvius — baigė savo pasikalbėjimą J. Bagdžiunas.

Lietuvoje advokatas J. Bagdžiunas yra visur gražiai sutinkamas ir priimamas. Jis taip pat rengiasi aplankyti Vilniaus kraštą ir Latvijos lietuvius. Jo pareiškimais spaudai gyvai domisi visa Lietuvos visuomenė. Rugsėjo 8 d., tautos šventės proga, Lietuvos Prezidentas Antanas Smetona advokatą J. Bagdžiuną apdovanojo aukštu Vytauto Didžiojo III-jo laipsnio ordinu. Į Ameriką advokatas J. Bagdžiunas mano grįžti apie spalių mėn. vidurį. Tsb.

Juozui Vaičkui Statys Antkapį

Prieš pusantrų metų Kaune mirė Lietuvos dramos teatro įkurėjas Juozas Vaičkus. Jis yra palaidotas Kauno kapinėse. Dabar iš Lietuvos artistų ir žymesnių visuomenės veikėjų yra susidaręs tam tikras komitetas, kuris rupinasi ant Juozo Vaičkaus kapo pastatyti antkapį. Šiam tikslui aukos bus renkamos visoje Lietuvoje ir Šiaurės Amerikoje, nes velionis tiek prieš didįjį karą, tiek vėliau po jo smarkiai dirbo Vilniuje, Kaune ir Šiaurės Amerikos lietuvių tarpe.

Lietuvoje Spalių 9-toji Buvo Paminėta

Šiemet Vilniaus pagrobimą 16 metų sukaktuvės — spalių 9-toji visoje npriklausomoje Lietuvojc buvo paminėta kitaip, negu kitais metais. Spalių 9-toji suteikė akstiną pradėti naują lietuvių tautos barą kulturos ir tautinio įsisąmoninimo atžvilgiu, kad visų tautiečių tauta įgautų tokią reikšmę, jog visam pasauliui butų aišku, ko lietuvių tauta siekia ir kuo ji gyvena. Šiemet spalių 9 d. pasireiškia vieningumo bei pasiryžimo manifestacija. 500 vaidintojų kuopelių Lietuvoje spalių 9 d. lygiu laiku ir viena dvasia vaidino tai dienai pritaikintą veikalą — "Spalių devintoji". Tokio vieningo sąjudžio Lietuvoje dar nebuvo. Šiuo užsimojimu norėta sujungti dabartines Lietuvos tradicijas su senosios Lietuvos garbinga praeitimi. Per teatrą vieningai buvo parodyta, kad lietuvių tauta siekia savo amžinųjų teisių, savo žemės, savo sostinės. Spalių 9 d. proga tas vieningas tautos tikslas ėjo per tautą, kaip vieninga srovė, nepažįstanti nei pažiurų skirtumų, nei luomų. Lietuvoje daroma žygiai, kad šiemet veikalą "Spalių devintoji" vaidintų ir užsienio lietuvių kolonijos.

KNYGOS, KURIŲ TURIM PO VIENĄ AR DU EGZEMPLIORIU

VAINIKAI — tilpsta 150 eilėraščių, suredeguotų per Liudą Girą ir 12 kitų pasižymėjusių Lietuvos poetų. 230 pusl. Kaina $1.50

MUSŲ ISTORIJOS PRADŽIAMOKSLIS — su iliustracijomis ir dviem žemėlapiais. Kieti popiero viršeliai. 16 pusl. Kaina 90c

VIDURINIŲ AMŽIŲ ISTORIJA — sutvarkyta iš 28-nių skyrių— V. Zakševskio. Labai svarbi knyga tiems, kurie nori pastudijuot tų amžių istoriją. Knyga susidaro iš 220 pusl. Kaina 2.00

NAUJŲ AMŽIŲ ISTORIJA — V. Zaksevskio. Ši knyga sutvarkyta iš 18-kos skyrių įima visą vidurinių amžių laikotarpį iki Didžiosios Prancuzų Revoliucijos. 173 pusl. Kaina .. $2.00

LIETUVIŲ KALBOS VADOVĖLIS — sutvarkė J. Murka del čiagimių vaikų pramokt lietuvių kalbą. Iliustruota. 149 pusl. Kaina 65c

Čia sužymėtos knygos daugiau vertos negu už pinigą gali pirkt. Siųskit užsakymą, o mes prisiųsim knygas apmokėdami persiuntimo lėšas. Adresuokite —

Amerikos Lietuvis
14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

CORONA TYPEWRITER YRA NAUDINGIAUSIOS IR PRAKTIŠKIAUSIOS RAŠYMUI MAŠINĖLĖS. Corona rašomosios mašinėlės netik naudojamos šalies mokyklose ir įstaigose, bet ir užrubežy.

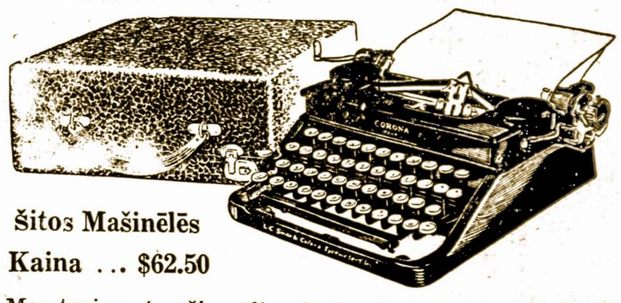

Šitos Mašinėlės
Kaina ... $62.50

Mes turime 4 rušių vėliausio išdirbimo rašomų mašinėlių. Sulig reikalavimo pridėdam ir lietuviškus akcentus už tą pačią kainą. Jų kainos: $37.50, $49.50, $62.50 ir $67.50; parsiduoda ant syk užmokant arba ant išmokėjimo.

Dabartiniu laiku nerasit nė vienos rimtesnės įstaigos, kurios ofisas apsieitų be rašomosios mašinėlės. Taigi jei norit užimti tinkamą ir gerą apmokamą raštinėj vietą, pratinkitės prie Standard Corona rašomosios mašinėlės; įsigykite ją, ji jum daug pagelbės jusų profesijoje. Kreipkitės:

AMERIKOS LIETUVIS
14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

DIDYSIS LIETUVIŠKAS SAPNININKAS

Didysis Lietuviškas Sapnininkas yra papuoštas šimtais paveikslų. Savyje talpina 150 didelio formato puslapių, kuriuose aiškiai išguldo ir atspėja kiekvieną nors ir nepapraščiausią sapną. Prie Sapnininko eina dar ir kiti Laimės Spėjimo Aprašymai.

Sapnininko kaina ..... 75c.
Užsisakant daugiau egzempliorų duodame nuošimtį. Pinigus siųskite Money Order arba doleriais.

Amerikos Lietuvis,
14 Vernon Street — Worcestery

MOTIEJUS A. ČIVINSKAS
Vienintėlis Lietuvių Graborius Worcestery

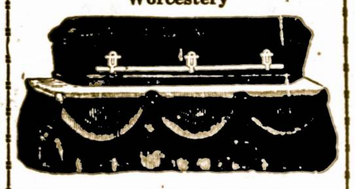

Patarnauju laidotuvėm ir išrandu voju automobilius įvairiems reikalams už prieinamiausia kaina. O 25 mylių atstume nuo Worcesterio susisiekimo reikaluose, patarnauju už dyką. Kreipkitės — Tel. 5-5898.
340 HARDING STREET

KALBA SU MILŽINU

I

Vaizduotėje ar sapne buvau suradęs milžiną kokio pasaulis dar nėra matęs. Keliaudamas po pasaulį, kad daugiau matyti, girdėti, prisiartinau prie didžiausio Himalajų kalno Everesto. Ir galvojau kokiu budu pasiekti jo viršunę kuri baltuoja amžinu sniegu virš debesų. Nors to man butų maža, nes iš to kalno viršunės viso pasaulio pamatyti dar negalima, tačiau kiek žmogaus troškimas norėtų, to nei kojos nei akys nepajėgs patenkinti.

Taip galvodamas pamačiau milžinišką ranką kaip Haufo pasakose, kuri buvo šale manęs. Nusigandęs aš jos; bet tuo pačiu metu išgirdau iš aukštumos garsią lietuvišką kalbą:

— Stok menkuti žmogau ant mano delno, aš tave be jokio vargo pakelsiu į viršukalnį!

— Širdingai ačiu! — sakau, — ir matydamas, kad milžinas lietuvis drąsiai stojau į rankos delną, kuriame kaip geriausiu Amerikos liftu pakilau į ant pačios kalno viršunės kur ramiai sau sėdėjo milžinas.

— Mielas ir galingas milžine! — tariau jam, — prašau kalbėti kaip galima tyliai, nes mano ausys nepakels tokio jusų milžiniško balso.

— Cha, cha! — suriko milžinas, — tai jųs tokie žmonės dabartiniai lietuviai! Kodel jųs dažnai giriatės savo jėga ir savo protu? Matai kokie seniau milžinai buvo!

— Gerai, tai kodėl jųs praradot musų valstybės laisvę ir garbę? Kodėl mes menki budami sugebėjom atgauti vėl nepriklausomybę Lietuvai? — tariau jam užsigavęs dėl pažeminimo dabarties žmogaus.

— Oho, tai tu tas pats esi kuris žadėjo nusiskinti šviesią saulę ir ją ritinėti po pasaulį! — vėl rėkė milžinas, — Ach jųs daugausiai tik svajonėse giriatės mažai ką galėdami padaryti. Apie Lietuvą dabar aš nežinau, nebuzvau ten, nes pas jus nėra tokio kalno ant kurio aš galėčiau atsisėsti.

— Milžine! O musų piliakalnių nežinai? Per daug ir tu giriesi!...

— Milžine! — sakau jam, — jeigu tu esi toks galingas, o mes menki, tai pasakyk man kiek sveria žemė? Padaryk didžiausias svarstykles, ant vienos lėkštės uždėk žemės kamuolį, ant antros kitą lygią jai planetą — svarstykles pakabinęs ant saulės — pasverk ir pasakyk kiek sveria?

— Oho! — suriko milžinas, — jųs iš manęs reikalaujat visai negalimų darbų. O jųs liliputai budami kaip sakiau jau, mėgstat per dideles svajones. Kaip tu gali kalbėti šitokį dalyką Matai ant šio kalno ir tai nepajegei užkopti! a

— Labai paprastai! Nėra šioje žemėje tokių kalnų ant kurių žmonės negalėtų užkopti. Kiek sveria žemė mes ir-gi galime sužinoti, klausyk milžine! Mes žinom kiek sveria kubinis metras žemės... Žinom kokio didžio žemės kamuolys, apskritai ir diametre. Taip-pat žinom iš kokių sluogsnių žemė susideda; kiek maž-daug ir kokių naugių, mineralų joje randasi. Taigi mes, menki žmonės, galime pasverti mažą kiekį konors, o paskui apskaičiuoti kiek sveria žemė!

Mes galime sužinoti kiek sveria ant žemės esamieji visi medžiai, augalai. Pagaliau mes galime apskaičiuoti kiek sveria patsai žmogaus gyvenimas.

Padėjęs ant vienos lėkštės žmogaus nuveiktus gerus darbus, nuopelnus, — ant kitos blogus darbus, skriaudas. Ir atėmus ant "maišo" jo veltui praleistą laiką — gausime tikrą svorį "netto".

— Oho, kokie jųs gudrus! Tai jau dabartiniam amžiuje milžinams pasaulyje vietos nėra...

— Klausyk! — suriko milžinas.

— Ramiai kalbėk! — pertraukiau aš jį — žinai dar, mes ir ramiai kalbėdami oro bangomis galime susikalbėti per tukstančius kilometrų! Tuo tarpu vėjas nutvėrė mano užrašo bloknotą ir ėmė nešti į tarpukalnę. Aš šokau vytis jos ir parvirtau sniege...

— Cha, cha, cha! — ėmė juoktis milžinas žengdamas į praamžių.

O aš šiandien vėl vienas prie savo vargingo rašomojo stalo darau gal per didelius apskaičiavimus: kiek sveria žemė ir žmogaus gyvenimas.

Įdomu dar buvo žinoti ką norėjo pasakyti milžinas, bet aš jo daugiau nemačiau. Ir nežinau ar jis tikrumoje buvo ar sapne ar vaizduotėje. (Bus daugiau)

Vikt. Tatarėlis

Arėjas Vitkauskas

RUDENS PĖDAS

Svirne per žiemą su meile laikytas,
žemėj gulėjęs ir saulės daigintas,
Viltim jis žalias po lauką bujojo,
Paskui savo varpom su vėju bylojo.
Atėję kirtikai jį pilną pakirto,
Ir kupinas aukso jis žemėn nuvirto;
Pakėlė nuo žemės meiliai jį ėmėja;
Nors nugarą vargšei per dieną skaudėjo...
Dabar jis ant lauko, kaip viešpats, sustojo
Ir laukė kvietimo po stogu artojo,
O čion atvažiavęs jis gulė pas brolius
Ir žemės artojus padarė turtuolius...
Praeidamas pėdas tokį savo kelią
Visus darbininkus į gerovę kelia.

Apnarų kaimas, 1927, 1927. VIII 15 d.

TAI KAS!...

Nebėra vasaros dienelių,
Jau gęsta saulės spinduliai;
Nubirs apai nuo medelių,
Priklojo žemę geltonai.
Tai kas, kad medžių lapai krito,
Tas kas, kad saulė nešilta!
Jaunystė musų nenuvyto;
Širdis lyg vasara karšta...
Nors dienos artinas ledinės,
Mus' paukščiai išskrenda pulkais;
Mes nepaliksime tėvynės;
Nebėgsime kartu su jais!
"Ruduo gamtoje ir sieloje",
Tiktai poetui neliudėt,
Ir savo ilgėsio dainoje —
Pavasarėlį mums žadėt.

Vikt. Tatarėlis

Lucky dėl Jūsų
—Tai Lengvas Užsirūkymas!

APSAUGA IR MALONUMAS...Gerėkitės abiejais lengvame užsirūkyme

Geras sprendimas – lygiai, kaip ir geras skonis – primena lengvą užsirūkymą. Nes atsiminkit . . . jog Lucky Strike garsus "It's Toasted" procesas suteikia jums gerklės apsaugą prieš knitėjimus, prieš kosulį.

Prityre rūkytojai žino kodėl

Tie, kurie per metų metus yra rūkę — prityrę rūkytojai — *jie* yra tais, kurie visų geriausia žino, kodėl tai yra tokia puikia idėja prisilaikyti *lengvo užsirūkymo* . . . visuomet! Tikras *rūkymas* yra parodęs tą ypatingą džiaugsmą *Lucky Strike* cigarete . . . pagamintame iš rinktinių puikiausio tabako *vidurinių lapų*, kokius tik pinigai gali pirkti. Ir tikras rūkymas yra jiems *įrodęs*, ką Luckies išskirtinas procesas, *"It's Toasted,"* reiškia gerklės apsaugoje nuo knitėjimų ir kosulio. Jei jūs dar nerūkot Luckies, nusipirkit pakelį ir pabandykit juos. Jūs patirsit, kodėl prityrę rūkytojai pataria *lengvą užsirūkymą* — Lucky.

★ ★ VĖLIAUSIOS NAUJIENOS! ★ ★

Virš 6,500,000 "Sweepstakes" dalyvių vienoje savaitėje!

Daugiau, kaip 6,500,000 įstojimo blankų į Jūsų Lucky Strike "Sweepstakes" buvo gauta vienoje savaitėje. Iš šio didžio tautinio cigaretų lošimo žmonės visoje šalyje gauna tikrą malonumą. Ci kaipo tiesioginė to pasėka tūkstančiams kitų buvo duota darbas.

Ar *jūs* jau įstojot? Ar laimėjot *savo* skoningus Lucky Strikes? Ant radio yra perduodama muzika. Atsisukite ant radio "Your Hit Parade" – trečiadienio ir šeštadienio vakarais. Klausykite, spręskite ir palyginkite melodijas – tada pabandykite Jūsų Lucky Strike "Sweepstakes."

Ir jeigu dar nerūkote Luckies, pabandykite juos taipgi. Gal būt tuo ką nors netenkate? Jūs įvertinsite Luckies pirmenybę – Lengvą Užsirūkymą iš turtingo, brandaus-kūno tabako.

Luckies-lengvas užsirūkymas

IŠ TURTINGO, BRANDAUS-KŪNO TABAKO–"IT'S TOASTED"

Copyright 1936, The American Tobacco Company

JUOKAI

KO VERKI!

Solonas, netekęs sunaus, labai skaudžiai verkė. Jo draugas kreipėsi į jį ramindamas:

— Solonai, ko tu verki: vis tiek ašaromis sunaus neprikelsi!

— Užtat aš ir verkiu, kad neprikelsiu, — atsakė sąmojingas Solonas.

NESVARBU

— Oi, poniute, ką aš padariau! Jųs esate brunetė, o aš tamstos pase įrašau "blondinė"! — sako pasų skyriaus valdininkas, įrašydamas vienai pilietei pasą.

— Niekis, tamsta! Nesijaudink! Aš visvien netrukus dažysiu savo plaukus, tai drąsiai galite "blondinę" palikti...

SOLO DVIESE

— Ar įdomus buvo koncertas?

— Ir dar kaip įdomus! Dvi mergaitės dainavo "solo".

— Klausyk, gerbiamasis: dvi

—Galėjo: viena neturėjo balso. negalėjo dainuoti "solo".

Lucky Strike Uždeda Miestus Ant Žemėlapio

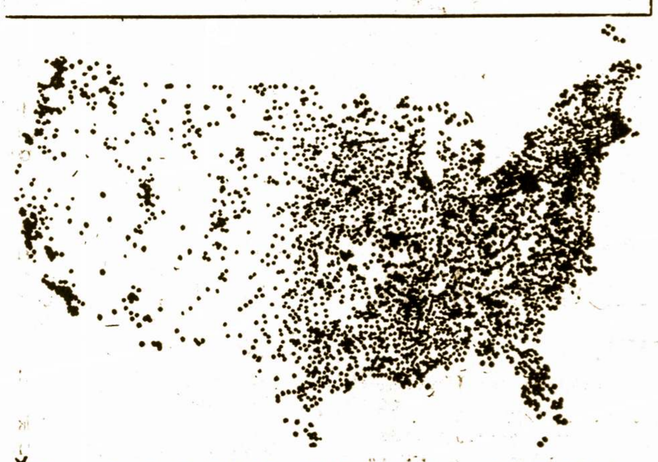

ČIA parodyta žemėlapių keistenybė. Nors figūroje taškai atspausdinti be jokio pirmykščio žemėlapio braižinio, jie sudaro beveik teisingą Jungtinių Valstijų žemėlapį. Kiekvienas taškas atstovauja miestą, kur žmonės dainų "sweepstakes" yra laimėję dovanų. "Sweepstakes" yra daroma kas savaitė podraug su jūsų "Hit Parade", susidedančio iš penkiolikos populiariškiausių šalies dainų, perstatomų Lucky Strike cigaretų išdirbėjų per du radio tinklu — National Broadcasting Company trečiadienio, ir Columbia Broadcasting System šeštadienio vakarais.

Dainų "sweepstakes" tapo šalies naujausia pramoga, kur kas savaitė gaunamą milionai įstojimo blankų. Įstojančiųjų randasi iš kiekvienos valstijos šioje šalyje.

Nekurie taškai atstovauja šimtus laimėtojų, kadangi nuo lošimo pradžios gegužės mėnesį, daugiau, kaip 1,300,000 dovanų buvo išdalinta vyrams ir moterims užtenkamai gabiems išvardinti tris populiariškiausias savaitės melodijas. Laimėtojai gauna Lucky Strike cigaretų, lengvą užsirūkymą iš turtingo, brandaus-kūno tabako.

Žemėlapis suteikia tikrą praplitusio visuomenės įdomavimosi šių dienų muzika įrodymą, ir lošimo sekmingumas parodo, jog žmonės žino, kas reikalinga, kad padarius dainas populiariškomis, ir kas raikalinge, kad padarius cigaretą geru.

Pinigai Bankuose Apdrausti

Naujas sumanymas apdraudime ir naujas metodas bankierystės atneša gero tiems, kurie laiko pinigus bankuose, ypač mažiem pramonininkam ir kitiem apribo-to turto žmonėm, kurie buvo ilgai be apsaugos ir pasitikėjimo, nors to ieškodavo.

Šis pranešimas turėtų buti praskleistas toli ir plačiai, nes dar visiem nėr žinoma, kad galima savo banko sąskaitą apdrausti ir tuo budu nereikia bereikalo rupintis ir galima ramiai miegoti naktimis.

Bankų apdraudimo istorija prasideda su 1933 metų kriziu, kada veik kiekvienas bankas šioje šalyje buvo uždarytas. Valdžia tada ėmė žingsnius sutikti pavojų ir užstot kelią atsikartojančiom ateity panašiom nelaimėm. Tarp kitų priemonių naudotų užtikrinimui pastovumo ir stiprumo įsteigta Federalė Idėlių Apdraudos Korporacija ir sausio pirmą, 1934 metais, bankuose įdėliai tikrai buvo apdrausti.

Ar visuose bankuose įdėliai yra apdrausti? 14,270 iš 15,801 su leidimais bankai Jungtinėse Valstijose naudojasi apsauga, kurią teikia Idėlių Apdrauda.

Kaip gali depozitorius sužinoti, kuris bankas yra nariu "Federal Deposit Insurance Corporation?" Bankai, kurie yra korporacijos nariai turi liudijimus ir jie turi parodyti juos kiekviename langely — kur pinigai ir priimami — valdiška iškaba kurioj pažymėta, jog bankas yra apdraudos korporacijos narys ir kad įdėliai yra apdrausti iki $5000. Šioji iškaba taipgi rodo antspaudą, kuri reiškia apsaugą.

Vietos žinios

Žuvininkas Išrinktas Miesto Burmistru

Senatorius John S. Sullivan, demokratų partijos kandidatas, buvo išrinktas Worcesterio burmistru, antradienį, spalio 6-tą. Demokratas laimėjo 35,657 balsais prieš republikono Axel U. Sternlof 34,386 balsų. Senatorius John S. Sullivan buvo išrinktas 15 mėnesiams, užbaigti likusį terminą, kurį paliko paskutinis išrinktas majoras Walter Cookson, miręs pereitą birželio mėnesį Clevelande. Senatorius Sullivan gavo daugiausia balsų trečioje, ketvirtoje, penktoj ir aštuntoj miesto daly, kur gyvena daugiausia lietuvių ir lenkų, taipgi airių.

Už Sternlof balsavo visi švedai, kurių didžiuma apsigyvenę pirmoje, antroje ir šeštoje miesto dalyje. Republikonai, budami nesantaikoje, nerodė tokį solidarumą kaip pereitais metais ir žymiai mažiau jų balsavo sulyginus su pereitais metais.

Naujas majoras John S. Sullivan, per daug metų vedė žuvų krautuvę ant Millbury gatvės, kur apsigyvenę lietuviai ir lenkai. Čia jis įsigyijo daug draugų ir stodamas į politišką veikimą gavo daug balsų, ne tik nuo airių, bet ir kitataučių. Iš priežasties savo prielankumo, paprastumo ir teisingo pereigų ėjimo, jisai įsigijo daug draugų, ypač tarp lietuvių. Kada lietuviai turėjo svarbius parengimus, John S. Sullivan neatsisakydavo atsilankyti. Jisai skrido su a.a. Darium ir Girėnu pirmoje Lituanikoje, 1932 metų rudenį, Oxford, Mass. Jisai taipgi dalyvavo Dariaus-Girėno pagerbimo ir atminimo iškilmėse, pasakydamas labai jausmingą prakalbą. Kada tik lietuviai rengė svarbias iškilmes, visuomet pasikviesdavo John S. Sullivan, kurs neatsisakydavo dalyvauti. Šį rudenį jisai kalbėjo "Amerikos Lietuvio" pikniko dalyviams, rugsėjo 6-tą dieną.

Taigi, lietuviai išsirinko savo giminę į majorus, nes jo marti yra lietuvaitė. Lietuviai džiaugiasi, kad Sullivan lamėjo, ne tik kad jisai yra jų draugas, bet ir todel, kad paprastas, neturtingas ir nuoširdus žmogus tapo išrinktas miesto burmistru.

Naujo majoro John S. Sullivan prisiekdinimas įvyks kitą penktadienį. Republikonai reikalavo, kad balsai butų perskaityti išnaujo, kas sutrukdė majoro užėmimą vietos.

Juzės Keblinskaitės ir Antano Golembeskio Sutuoktuvės

Pirmadienį, rugsėjoo 28-tą, Šv. Kazimiero bažnyčioj, įvyko Juzės Keblinskaitės ir Antano Golembeskio sutuoktuvės, 9-tą valandą ryte. Pamergės buvo Aniclė Keblinskaitė, Dr. Mildred Adell iš Boston, Mass. ir Daphine Dotser, iš Gibson, N. C. Pabroliai buvo Thomas Dowd, Juozas ir Jonas Keblinskas, James Ryan iš Bostono ir Vincent Mikoloski.

Panelė Juzė Keblinskaitė yra baigusi Posse-Nissen mokyklą Bostone ir užima vadovaujamą vietą Filene's krautuvėje. Ji yra Lietuvių Moterų Klubo įsteigėja ir pirmininkė ir nuolatos kviečiama vadovauti moterų sportininkių draugijose.

Antanas Golembeski yra buvęs Providence kolegijos futbolo sporto direktorius ir mokyklų komisijos narys. Jisai yra didelės draudžių krautuvės savininkas, 10 Millbury gatvės.

Po iškilmių įvyko sutuoktuvių pusryčiai ir priėmimas Wachusett Klube. Jaunai porelei išvykstant kelionėn, giminės ir draugai išreiškė daug linkėjimų.

ALBINA OSIPAVIČIUTĖ

Albina Osipavičiutė Susižadėjo

Albina Osipavičiutė, lietuvių pirmoji ir vienintėlė Olimpikos čampionė, kuri laimėjo 100 metrų plaukimo lenktynes, Amsterdame, 1928 metuose, ištekės šį mėnesį. Jos tėvai, Kazimieras ir Veronika Osipavičiai, 8 Columbia gatvės, pranešė jos susižadėjimą su Harrison Van Aken, Jr. iš Lyons, Kansas. Juodu susipažino Brown universitete, kur abudu ėjo mokslus. Harrison Van Aken dirba Continental Bank & Trust C. firmoje, Chicago, Ill.

Albina Osipavičiutė baigė Pembroke kolegiją, 1933 metuose. Dabar ji yra National Youth Administracijos moterų skyriaus direktorė, Providence, R. I. Sutuoktuvės įvyks Chicago, Ill., kur nauja porelė ketina apsigyventi. Amsterdame, Holandijos karalienė Wilhelmina uždėjo Albinai laurų vainiką, Olimpikos laimėtojo ženklą. Jai sugryžus iš Amsterdamo kartu su Harry Devine, Worcesterio piliečiai iškėlė iškilmingą pasitikimą. Virš 100,000 žmonių stovėjo gatvėse, gi Olimpikos čampionai važiavo su miesto burmistru ir kitais valdininkais. Juos palydėjo orkestras ir policininkų grupė. Lietuviai surengė Albinai Osipavičiutei triukšmingą pagerbimą, Šv. Kazimiero bažnytinėje svetainėje ir įteikė brangią dovaną.

Worcesteriečiai Lankėsi Fitchburge

Rugsėjo 26-tą dieną, P. Bukleriai, Fitchburge, iškilmingai minėjo savo 35 metų vedybinio gyvenimo sukaktuves. Didelis sukaktuvių pokylis įvyko Fitchburgo svetainėj, kur suėjo Buklerių giminės ir draugai. To miestelio beveik visi lietuviai buvo susirinkę, taipgi ir keletas worcesteriečių: p. Vieraičiai, p. Snarskiai, K. Lekeckai ir M. Sviderskienė su suneliu. Ten Buvęs

Birutės Draugijos Nariams Žinia

Birutės pašalpinės draugijos susirinkimas yra atidėtas vienai dienai. Taigi, mėnesinis susirinkimas įvyks spalio 16-tą, penktadienio vakare, Lietuvių Ukėsų Klubo svetainėje, 7tą valandą. Visos narės ir nariai malonėkite skaitlingai atsilankyti. Tie nariai kurių mokestys yra užvilktos, malonėkite atsilyginti, gi norintieji prisirašyti, malonėkite ateiti ir busit priimti į draugiją.

A. V. D. P.

Padėkos Pareiškimas

A.a. Marijonos Tamošiunienės šeimyna šiuomi reiškia padėką savo giminėms, draugams, Worcester Wire Works darbininkams ir Baker Box firmai už jų užuojautą liudnoje valandoje.

Marijna (Samsonavičiutę) Tamošiunienė mirė rugsėjo 26-tą dieną. Velionė paliko nuliudime vo vyrą Benediktą; dukterį Marijoną; du sunu—Antaną ir Praną; dvi seseri — Uršulę Lingaitienę ir Oną Kuklierienę; du broliu Miką Samsonavičių ir Juozą Petrus. Ji priklausė prie Marijos Vardo, Šv. Petronėlės ir Birutės draugijų.

Laidotuvės įvyko rugsėjo 30-ta dieną, su bažnytinėmis apeigomis, Šv. Kazimiero bažnyčioj. Prie trijų altorių buvo atlaikomos mišios. Mišias atlaikė kun. A. Petraitis, kun. dr. J. Navickas, M. I. C. ir kun. P. Švedas. Karstą nešė sekantieji; Bernardas Tumsas , Jonas Varaška, Bernardas Žičius, Juozas Babrauskas, Jonas Šimkus ir p. Butkus. Palaidota Notre Dame kapinėse.

Mirė Jonas Kupstas

Jonas Kupstas, 28 metų amžiaus jaunuolis, mirė pirmadienį, rugsėjo 28-tą dieną miesto ligoninėje po ilgos ligos. Velionis sirgo aštuoniolika savaičių pavojinga liga — nugarkaulio plėvių uždegimu. Velionis palieka savo žmoną Agniešką Kupstienę ir dvejų metų dukterį Lorraine; savo motiną Veroniką Kupstienę ir du broliu — Juozą ir Edvardą Kupstą. Jonas Kupstas buvo didelis sporto mėgėjas ir pasižymėjo kaipo gabus base-bolo lošėjas.

Kun. Augustinas Petraitis, Šv. Kazimiero parapijos klebonas atlaikė bažnytines apeigas ligoninėje ir kapinėse. Velionis buvo palaidotas Notre Dame kapinėse. Ten Buvęs

Lietuvių Radijo Programa

Prašome užsistatyt savo radijus — WHDH stoties (830 kilocikliaus) kaip 9:30 ryte šį sekmadienį.

1 — South Sea Echoes havajiška orkestra iš Stoughtono. 2. — Birutė Šergaliutė ir Bronė Vėčiutė iš Norwoodo padainuos duetų.

Po programui prašome parašyt laišką arba atvirutę į stotį WHDH, Lithuanian Program, Boston, Mass. pranešdami kaip patiko programas. Jei norėtumet išgirst kokią dainą ar muziką, malonėkit pranešt ir mes bandysim išpildyt Jusų prašymus.

Teismo Žinios

Pranas Petkunas, worcesterietis, pateikė teismui perskyros prašymą nuo savo pačios, Ievos Petkunienės, kuri jį apleido rugpiučio mėnesy, 1932 metais. Ben Mendelsohn iš Slater Budinko veda jo bylą.

Ponia Stasė Šlepienė iš Leicesterio padavė teismui prašymą priešais savo vyrą del atskiro užlaikymo. Ji kaltina savo vyrą Mykolą Šlepą, leicesterietį, del jo žiaurumo, girtuoklystės ir kolionių.

Tame reikale jau Teisėjas Chamberlain pavelino laikinai užantspauduot jo savastį neatsižvelgiant iš ko ji susidėtų — arklių, galvijų, vištų, kiaulių, įrankių ir kitos nuosavybės, kuri randasi po No. 204 Stafford gatvės, Leicestery. Ben Mendelsohn atstovauja moterį.

Pagerbė Vincą Kereišį

Rugsėjo 23-čią dieną, Maironio parke, buvo surengtas pagerbimas Vincui Kereišiui, kurs per daug metų išbuvo Lietuvos Vyčių 26-tos kuopos pirmininku. Buvo labai linksmas parengimas, prie skanių užkandžių ir šokių. Buvo svečių iš kitų miestų. Rengimo komisija buvo iš sekančių narių: Jonas Bačinskas, Marijona Zuromskaitė, Matilda Aukštikalniutė, L. Ambrozo, ponia J. B. Bačinskienė, Edvardas Petrolaitis, Pranciška Paulauskaitė ir Ona Jogminaitė. Rep.

Nepaprastai Svarbios Prakalbos

Vilniui Vaduoti Sąjungos skyrius rengia dideles prakalbas, sekmadienį, spalio 18-tą, 7:30 valandą vakare, Lietuvių Ukėsų Klubo svetainėje, 12 Vernon gatvės. Bus svarbus kalbėtojas, Vilniui Vaduot Sąjungos atstovas V. Uždavinys, kurs daug ką mums praneš apie Vilnių ir Vilniaus lietuvių vargus. Įžanga visiems už dyką.

LIETUVIAI PIRKITE ANGLIS NUO LIETUVIO!
SUTAUPYSITE
SKIRTUMĄ KAINOSE

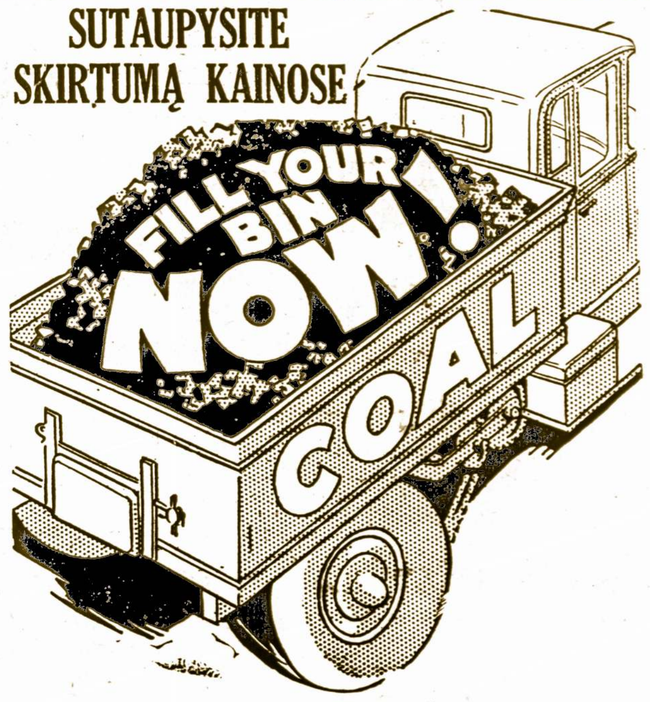

Apščiai Sutaupysite ant Kiekvieno Anglių Tono

Jųs sunaudosite mažiau musų anglių tonų, todel kad musų angliai yra tikrai liuosi nuo nuotrupų! Musų grynanglys yra vienodo didumo ir rušies, sulyginamos su brangenybėmis. Apsaugokite savo namų šildymą ir tuo budu sutaupysite pinigų.

AMERICAN COAL & COKE, INC.
E. G. Baltrush, Lietuvis Savininkas
124 GREEN ST. DIAL 5-1112 WORCESTER, MASS.

P. A. Lankininkas, Md.
(LANKENNER)
LIETUVIS GYDYTOJAS
Tel. ofiso 3-0340; rez. 5-9697
Priėmimo valandos: nuo 2 iki 4-tos po-pietų nuo 7-tos iki 8-tos vakarais
Sekmadieniais ir šventėmis sulig susitarimo
518 Grafton St. Worcester, Mass.

Ben. Mendelsohn
ADVOKATAS
390 Main St. Room 931-932
Worcester, Mass.
Tel. 5-3865 Res 5-2310

Ofiso Tel. 5-2576 Room 527
Charles W. Tamulonis
Lietuvis Advokatas
Namų Tel. 3-3631
390 Main g-vės—Worcester, Mass.

Millbury Furniture Co.
Baldai, Kilimai, Naminiai Rakandai
Grunow — Norge — Crosley
ELEKTRINIAI ŠALDYTUVAI
Glenwood, Queen, Atlantic ir Kitų Išdirbysčių PEČIAI
Philco — RCA Victor — Zenith
RADIO
Maytag—ABC—Thor—Blackstone
SKALBIMO MAŠINOS
Taipgi Mes Taisome Radio
Geriausios Rušies Baldai už labai žemą kainą — Mokant tuojau arba išsimokėjimui.
TEL. DIAL 2-5936
178-200 Millbury Gatvės
Worcester, Mass.

DR. K. MICHALSKI
Gydytojas ir Chirurgas
Valandos: 2 iki 4 ir 7 iki 8 vak.
Nedėliomis ir Šventėmis pagal sutartį
15 Vernon St. — Worcester
DIAL 5-8562

F. A. Vaišnora, M. D.
(VEIKSNER)
LIETUVIS GYDYTOJAS
OFISO VALANDOS:
Nuo 10—12 ryte; nuo 2—4 dienos ir nuo 6—8 vakare
(Sekmadieniais sulig susitarimo)
Tel. 5-7810
96 Vernon G-vės, Worcestery

Pardavimui
Trylika kambarių namas, dviem šeimynoms; nr. 8 Belknap gatvės, iš Washington gatvės. Namas yra pirmos klesos, naujai išmaliavotas ir ištaisytas. Įvestas centralinis šildymas. Kaina labai prieinama. Kreipkitės: Powers, tel. Dial 5-2223, Worcester, Mass. (40-42)

DWIGHT LUNCH
A. Dubinko, savininkas
876 DWIGHT GATVĖS
Springfield, Mass.

Ieškojimas
Antanas Overka, iš Musteikos kaimo, Vilniaus krašto. Pirmiau, jis gyveno Middleport, Pa., bet nežinau kur jis dabar randasi. Jau prieš 7 metus negirdėjau apie jį. Todel jis pats arba žinantieji apie jį malonėkit parašyti šiuo adresu: Alek Overka, 16 Harlem St. Worcester, Mass. (40-42)

MESSIER'S DINER
Pabandykit Pas Mus Syki Pavalgyt ir Pasisvečiuot Naujai Įrengtuose Rudelėse.
49 Millbury Gatvės

Patogus Kambarys
Turiu tuščią kambarį, merginai ar vaikinui išnuomoti. Kreipkitės prie A. L., 14 Vernon St., Worcester, Mass.

"Russian Cleercoal"
ANGLYS
Aukštos Šilumos ir Mažiau Bačkutės Pelenų iš Vieno Tono
Pabandykite
Doherty Coal Co.
34 Franklin St.—Worcester, Mass.
Sankrova: 241 Southbridge St.

Filene's
PARDAVIMAS
VYRŲ $25. iki $30 vertės
ŽYMAUS VARDO
PLOŠČIŲ
$18.75
Balmakano, su militariška apikakle, arba raglano nedubeltavos krutinės mados. Pamušalas Earl-Glo medžiagos. Naudokit musų lengvų išmokėjimų planų.
ANTRAS AUKŠTAS

PARSIDUODA NAMAI
Turiu daug gerų namų pardavimui ant Vernon gatvės, Grafton gatvės ir kitose apielinkėse. Visais reikalais kreipkitės pas
L. J. PAULAUSKAS
Apdraudos Agentura
4 LAFAYETTE GATVĖS
Tel. 4-7957 Worcester, Mass.

PRADEDANT KETVIRTADIENĮ, RUGSĖJO 17-tą
CHRYSLER - PLYMOUTH
Major Bowes ir Jo Garsi Mėgėjų Valanda Bus Transliuojama Kiekvieną Ketvirtadienį Per Ištisą Valandą, nuo 9 iki 10 Vakare (Rytinių Valstijų Šviesos Taupymo Laiku).
Worcesteriečiams Bus Girdėt iš WORC Stoties.

BALSUOKITE UŽ ARTISTUS, KURIE JUMS PATIKO!
Daugelis Lietuvių, Labai Norėjo Balsuoti Už Worcesterietį Praną Šimkų, Bet Nežinojo Kaip. Dabar oficiališkas balsavimo blankas ir visas informacijas galite gauti pas —
L. & K. MOTORS, INC.
LIETUVININKAS IR PETKUNAS, Savininkai
Chrysler ir Plymouth Karų Pardavėjai — Taisom Visokių Išdirbimų Karus
Patikrinam Šviesas ir Užlipam Patikrinimo Ženklą
Kampas Washington ir Harding Gatvių Tel. 2-9041 — 2-8750 Worcester, Mass.

AMERIKOS LIETUVIO SPAUSTUVĖJE ATLIEKA VISOKIUS SPAUDOS DARBUS